Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ...ын 21-нээ гарана | № 68 (14179) | 1976 оной мартын 21, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

Областной ба городской парторганизацинуудай эдэбхитэдэй суглаан

Байгша оной мартын 20-ной үдэр областной болон городской партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаан боложо үнгэрбэ.

Энэ суглаанай хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой, Улаан-Үдын горкомой гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадууд, областной ба городской партийна организацинуудай шалгалтын комиссинуудай гэшүүд, КПСС-эй горком, райкомуудай секретарьнар, райгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр, министерство болон албан зургаануудай, предприятинуудай, колхозууд болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинуудай секретарьнар, арадай ажахын бүхы һалбаринуудай үйлэдбэриин түрүүшүүл хабаадаһан байна.

Энэ суглаан дээрэ КПСС-эй обкомой секретарь КПСС-эй XXV съездын делегат К. М. ПРОДАЙВОДА «КПСС-эй XXV съездын дүнгүүд болон областной, городской партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» элидхэл хэбэ.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь, КПСС-эй XXV съездын делегат А. М. БЕЛЯКОВ, КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой нэгэдэхи секретарь Г. М. КОНЕВ, Буряадай барилгын управлениин барилга-хабсаралгын 1-дэхи управлениин штукатур-шэрдэгшэдэй бригадын бригадир, КПСС-эй XXV съездын делегат Л. Н. КУЗНЕЦОВА, КПСС-эй Бэшүүрэй райкомой нэгэдэхи секретарь А. И. ПЛОТНИКОВ, республикын культурын министр Д. З. ЖАЛСАРАЕВ, Зэдын аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Д. Ю. ЦЫБИКЖАПОВ, Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой хонишон, КПСС-эй XXV съездын делегат Ц. Б. ЦЫДЕНОВА, КПСС-эй Яруунын райкомой нэгэдэхи секретарь Б.-М. Ц. ЖАМСУЕВ, Улаан-Үдэ хотын Октябрьска райгүйсэдкомой түрүүлэгшэ И. А. АНТАКШИНОВА, Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй начальник А. С. АСЕЕВ, КПСС-эй Ахын райкомой нэгэдэхи секретарь П. Д. МАРЗАЕВ, Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой электро-гагнууршан З. И. КУШНАРЕВ, Хурамхаанай аймагай Хурамхаанай совхозой директор Д. Ц. ДОНДУПОВ, Зүүн Сибириин технологическа институдай ректор Д. Ш. ФРОЛОВ, «БАМтоннельстрой» управлениин начальник И. А. САЛОПЕКИН, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь А. И. ЛОСКУТНИКОВ гэгшэд хабаадалсаба.

КПСС-эй түүхэтэ XXV съездын шиидхэбэринүүдые гүйсэд дүүрэн һайшааһан, тэдэниие хүтэлбэри болгон хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ зорилго хараалһан тогтоол областной ба городской партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаан баталан абаа.

КПСС-эй Центральна Комитедэй, тэрэнэй Политбюрогой бэелүүлдэг политическэ хараа шугамые, бодото ехэ ажал ябуулгые, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй коммунис байгуулалтын асари ехэ түсэбүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ оруулһан өөрынь гайхамшаг ехэ хубитые үндэрөөр дэмжэн, дээдын сэгнэлтэ үгэжэ байһанаа Буряадай коммунистнуудай үмэнэһөө суглаан элирхэйлһэн байна.

Буряад ороной коммунистнууд болон бүхы ажалшад КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, арбадахи табан жэлэй даабаринуудые хүсэндэнь хүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа зорюулха байһые областной, городской партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаан КПСС-эй Центральна Комитедые найдуулба.

КПСС-эй Центральна Комитедтэ эльгээхэ баярай бэшэг суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар һайшааба.

СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАТ ХӨӨРЭНЭ

ЭТИГЭЛ НАЙДАБАРИИН ХАРЮУДА

...ын хүдэлмэришэн эхэ... ехэ этигэл найдабари ...жэ, партиин эгээл дээ... орган болохо съездын ...дэлэгатаар намайе һунгаһа... түлөө республикынгаа ...истнуудта, областной ...йна организацида, мүн ...ажалшадта баяр хүр... байнаб. Би юунэй түлөө, ...габьяа гаргаһанай түлөө энэ этигэл найдабарида, ...аргалда хүртөө гээшэ... һэн бодол нэгэнтэ бэ... ...ой соом ороно.

...л даа, манай совет ...тиин, коммунис пар... ...о заншал, юрын ажал... ...хүн гү, али юрын ком... Эхэ оронойнгоо, пар... дээдын органуудта ...дадаг, арад зоноо, ком... ...нуудаа түлөөлдэг, түү... ...дха шанартай доку... ...үдые баталан абалса...

...тиин XXV съездэ ха... ...аһанаа, тэдэ үдэр... Съезднүүдэй Крем... ордон соо хараһан, дуу... юумэсэ хэзээдэшье ...агүйб, сэдьхэлдээ бү... хадуужа ябахаб. Хара... һонирхоһон юумэн тухай... ...э үгөөр хэлэхэнь бэр... Коммунис партиие ...үлаагша, совет гүрэниие ...эгшэ В. И. Ленинэй ... хэлэһэн үгэнүүдтэй ...астинканууд съездын ...т бүхэндэ бэлэг болгон ...лагдаа. Энэ нэгэ мар... ...агүй зүйл болоно.

... Коммунис партиин ... нэгэдэхи секретарь ...ь Кастрын, Монголой ...й-революционно пар... ЦК-гай нэгэдэхи секре... Цеденбалай болон буса... халуун үгэнүүдые сэдьхэлдээ хадуужа ябахаар. Республикымнай делегадууд партиин обкомой нэгэдэхи секретарь Андрей Урупхеевич Модогоевой үгые баяр омогорхолтойгоор шагнажа һуугаабди. Республикымнай хүгжэлтэ, арад зоной жаргалта байдал тухай үгэнүүд бүхы орон доторнай зэдэлбэ ха юм.

Советскэ Союзай, Социалис Ажалай Геройнуудтай, космонавтнуудтай уулзаабди. Аха дүү социалис оронуудай, мүн бусад зарим гүрэнүүдэй партиин XXV съездэ асарһан, эльгээһэн бэлэгүүдые ехэтэ һонирхон хараабди. Съездэ тусгаар зорюулагдажа, Чехословакиин уран гартанай бүтээһэн хрустальна ваза гоё һайханшье, уран нарипаар бүтээгдэһэншье байба. Энэ вазые табан хүч мүлин угалзатуулһан байха юм.

КПСС-эй Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай элидхэлнүүд совет хүн бүхэндэ омогорхол түрүүлнэ, Эхэ оронойнгоо хүгжэлтөөр баясуулна. Оронойнгоо арадай ажахые хүгжэлтын шэнэ шатада хүргэхэ, хүсэ шадалыень хүгжөөхэ, совет арадай материальна болон культурна байдал улам һайжаруулха ехэ зорилгонууд съезд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталан абтаа.

Ажалшад съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхээр бэлэн байһанаа съездын нэрэ дээрэ эльгээһэн ажалай рапортнууд соогоо мэдүүлһэн байгаа. Манайшье республикын промышленна түрүү предприятинуудай коллективүүд ажалдаа түйлаһан амжалта тухайгаа съездэ элидхэһэн юм. Тэндэ хэблэгдэн гаргагдаһан суглуулбари дотор эдэ элидхэлнүүдтэй танилсахадаа, зүрхэмнай баяраар халидаг, омогорхолоор дүүрэдэг һэн.

Республикымнай бүхы ажалшад съездын шиидхэбэринүүдые һайшаан дэмжэнэ, тэдэниие бодото дээрэнь бэелүүлхэ гэжэ оролдожо байна. Манай барилгашадай урда табигдаһан зорилгонууд орсошье, харюусалгатайшье.

«Табан жэлэй туршада арадай ажахын капитальна барилгада һомологдохо мүнгэ зөөриие 24—26 процентээр дээшэлүүлхэ» гэжэ «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» дотор хэлэгдэнэ. Энэ мүнгэ зөөри гамтайгаар хэрэглэхэ, шэнэ барилгануудые хараалагдаһан саг болзор соонь ашаглалгада тушааха ёһотойбди.

Тиихын тула юу хэхэ хэрэгтэйб? Би барилгашан мэргэжэлтэйб. Тиимэһээ барилгын асуудалаар һонирхоһомни ойлгосотой. Социалис Ажалай Герой, Москвагай мэдээжэ барилгашан Николай Злобинтой съездын делегадууд уулзаабди. 12 бүлэг барилгашад Съезднүүдэй ордон соо Н. Злобинтой хөөрэлдэжэ, бригадынь дүй дүршэлөөр һонирхообди. Нүхэр Злобин барилгадаа хэрэглэдэг подрядна арга тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө, манай олон асуудалда харюусаа.

Николай Злобиной бригада 126 хүнһөө бүридэнхэй. Хэдэн олон мэргэжэлтэй барилгашадай энэ комплексно ажахын тоосооной бригада барилгые эхинһээнь абаад дууһан бэлэн болоторнь: гэрэй һуури табиха, хана бодхохо, штукатурдаха, сагаадаха, шэрдэхэ бүхы хүдэлмэри хэжэ, шэнэ байрануудые бэлэн болгоод тушаана. Хэхэ хүдэлмэриингөө хэмжээгээр барилгын материалнуудые тушаажа абадаг. Тэдэнэр тусхай договорой ёһоор ажалладаг. Энэ договор дүүргээгүй талань нүгөөдэ таладаа яла түлэдэг гуримтай.

Бригадна подрядаар барилга эмхидхэхэдэ, барилгын материал гамтайгаар хэрэглэхэ арга олгогдоно. Хэрэгтэй материалаар таһалгаряагүй хангагдаад байбал, барилгын болзор хороохо, үнэ сэнгыень хямдаруулха ондоо иимэ аша туһатай арга байхагүй.

Энэ бригадын ажалда дутагдал үгы гэхээр бэшэ. Барилгын материал һаатуулха, мүн ондоошье дутагдал заримдаа үзэгдэдэг. Харин эдэ дутагдалнууд саг соонь түргэнөөр зайсуулагдадаг байха юм.

Манай республика дотор бригадна подряд хэрэглэхэ тухай хэлсэгдэдэг. Теэд хэлсэхынь хэлсээд, энэ арга үргэноор хэрэглэхэ материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха талаар бодото хэмжээн абтадаггүй байна. Ажахын тоосоондо ороһон бригаданууд барилгын материалаар саг соогоо хангагданагүй. Энэ ушарһаа бригадна подряд ашаг үрэеэ харуулнагүй гэжэ хэлэхээр.

Капитальна барилгада ажахын тоосооной бригадна шэнэ онол арга үргэнөөр нэбтэрүүлхэ тухай съезд дээрэ заагдаа. Республикымнай барилга дээрэ мүнөө үедэ энэ арга үргэнөөр хэрэглэхэнь ехэ шухала. Энээнэй тула хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүдые үйлэдбэрилдэг, хирпиисэ гаргадаг заводуудай хүдэлмэри һайжаруулха, барилгын индустриальна бааза бэхижүүлхэ хэрэгтэй болоно.

Съездын делегат болгожо, намайе Москва эльгээһэн этигэл найдабаридань юугээр харюусаха тухай бодомжолжо үзөөб, бодомжолжо ябанашьеб. Энээндэ нэгэл харюу байнал даа. Үнэн сэхээр, бусадта аша туһа үгэхөөр ажаллаха байнаб. Би ганса өөрынгөө бригадын ажал зүбөөр эмхидхэжэ, даабаря үлүүлэн дүүргэхые бодомжолногүйб. Минии бригадатай үниһөө мүрысэдэг Мария Николаевна Хлыстовагай бригадын штукатур-шэрдэгшэдтэй дүй дүршэлөө халан абалсадагбди. Нүхэр Злобиной бригадын дүй дүршэл тухай бусад барилгашадта хөөрэнэб. Үшөө хөөрэжэ үгэхэб.

Барилгашадые, илангаяа гэрэй досоо талын хүдэлмэри хэгшэдые барилгын материалаар, ажал еньһожоруулха жэжэ хэрэгсэлнүүдээр таһалдуулангүй хангаха тухайнь 1-дэхи СМУ-гай хүтэлбэрилэгшэдтэ хандаанаб. Мүнөө минии даадаг, мүн Мария Хлыстовагай бригаданууд городой больницын досоо талые штукатурдажа, сагаадажа, шэрдэжэ байнабди.

Манай ажалые сантехнигүүд, электригүүдэй һаатуулаагүй һаа, даабаряа болзорһоонь холо урид дүүргэхэ аргатайбди. Больница дээрэхи ажал дүүргэжэ, 2-дохи кварталда тушааха ёһотойбди. Энэ жэлдэ Буряадай драмтеатрай, Борсоевой үйлсэдэхи 110 байратай гэрэй, тэндэхи магазинай, мүн үшөө хэдэн барилгын досоо талын хүдэлмэри хэхэ даабаритайбди. Субподрядчигуудай өөһэдынгөө хүдэлмэри саг соонь хээд байбалнь, бидэнэр даабарла болзорһоонь урид дүүргэхэ аргатайбди.

Ажалша бэрхэ, урагшаа һанаатай хүдэлмэришэдһөө бригадамни эмхидхэгдэнхэй. Сугтаа 10 гаран жэл соо ажалланабди. Бригадын гэшүүд бэе бэеынгээ хэхэ ажал бултадаа шудалһан байна. Һаяхан плиточнигуудэй ажалда дүршөөбди. Минии съездэ байха үедэ Люба Болдакова, Света Шмолина, Тамара Иванова, залуу хүдэлмэришэд Валя Филиппова, Лида Ермолаева, бригадымни бүхы 22 гэшүүд һайнаар ажаллаа.

Саашадаашье һайнаар ажаллаха хүсэл эрмэлзэлтэй. Намайе делегадаар һунгаһан этигэл найдабарие манай бригадада, бүхы барилгашадта үзүүлһэн этигэл найдабари гэжэ ойлгоноб. Минии баталан абалсаһан шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ хүсэ шадалаа зорюулан ажаллаха байһанаа булта мэдүүлнэ.

Л. КУЗНЕЦОВА,
Буряадай барилгын управлениин 1-дэхи СМУ-гай бригадир.

...иин леспромхозой Анаагай ...ын коллектив байгша оной ..., февраль һарын социалис ...өөндэ илажа гараһан байна. ...коллектив хоёр һарын туршада ... хоёр мянган кубометр модо ...жэ, түсэбөө холо үлүүлэн ...жэ амжалтаяа улам арьбад...

... түрүү бригадирнууд Ажа... ...Улаан Тугай орденто, коммунис ... Владимир Артемьевич Кваш..., Николай Акимович Иванов, Михаил Екимович Кривошеев гэгшэд социалис мүрысөөндэ жэл бүри түрүү һуури эзэлдэг. Хорин табан жэлээ хүдэлжэ ябаһан жолоошон Николай Тимофеевич Бабинцевай автомашинын экипаж халаанайнгаа нормо 180 процентээр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Михаил Кривошеев (бригадир) бригадын гэшүүн Павел Никифоров хоёр; үнинэй жолоошон Николай Бабинцев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ХУБИТАЯА ОРУУЛХАБДИ

Хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха манай комбинадай хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй тоосоото элидхэл болон партиингаа XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые үнэн зүрхэнһөө һайшаажа байна.

Цех, участогуудта суглаанууд, комбинадта митинг болоо. Тэндэ хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшад үгэ хэлэжэ, манай парти бүхы ажал ябуулгаяа ажалша арад зоной зол жаргалда, баян дэлгэр байдалда зорюулна гэжэ баяр баясхалантайгаар тэмдэглэбэ.

Түрэл партиингаа гол зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ бидэнэр, хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд өөрынгөө хубита оруулха ёһотойбди. Тиимэһээ комбинадайнгаа ажал хүдэлмэри һайжаруулхын, бүтээн гаргадаг продукцинингаа шанар һайжаруулхын тула бүхы хүсэ шадалаа зорюулнабди.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада манай комбинат ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангалга, саашаданъ һайжаруулха талаар нилээд юумэ хээ. Хүнэй захил абаха пунктнууд, продукци гаргаха цех, участогууд нэмэгдэжэ нээгдээ, ажалшадай захил олоор, муу бэшэ шанартайгаар дүүргэгдэдэг болоо.

Гэбэшье ажал хүдэлмэридэмнай горитойхон дутагдалнууд үзэгдэнэ. Олохон һууриин, тосхондо хүн зоной захил абаха пунктнууд мүнөөшье болотор үгы. Энэ талаар манда предприяти, организаци, ажахын хүтэлбэрилэгшэд багаар туһална. Тиихэдэ һайн бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэд, хэрэгтэй техникэ, түхеэрэлгэнүүд, автомашинанууд, илангаяа автомастерскойнууд үшөөл дуталдана.

Партиингаа съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон манай коллектив дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялганууды абаа һэн. Тэрээн соомнай арад зоной ажаһуудалай эрилтэ бүри һайнаар хангаха, 1976 онойнгоо түсэб болзорһоонь урид — декабриин 30-да дүүргэхэ гэжэ бэшэгдэнхэй.

Абаһан уялгаяа манай коллектив муу бэшээр дүүргэжэ байна. Январь-февраль һарын түсэбүүд болзорһоо урид дүүргэгдээ, нэгэдэхи кварталай түсэб баһал дүүргэгдэхэ.

Ж. БИЗЯЕВ,
Захааминай аймагай хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха комбинадай директор.

АМЖАЛТАЯА АРЬБАДХАНА

Баргажанай аймагай Хара-Уһанай гоһо-сырэй заводой хүдэлмэришэд 1976 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоод, абаһан уялгаяа дүүргэжэ эхилээ. Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха асуудал хүдэлмэришэдэйнь гол анхаралда абтанхай. Үнгэрһэн табан жэлдэ тус коллектив яһала һайн үрэ дүн түйлаа. Мүнөө тэрэ амжалтаяа арьбадхажа байна.

Партиин XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ заводой коллектив эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, продукци үйлэдбэрилгөөр хоёр һарынгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ.

Социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ заводой үнинэй хүдэлмэришэд Э. Г. Галданов, В. В. Баглаева, комсомол басагад Ирина Данилова, Марина Хандажапова гэгшэд ябанад.

Г. МАНЗЫРЕВ.

ТҮРҮҮШЫН ЗУУТАН

Хэжэнгын аймагай Худанай совхоздо нёдондо жэлдэ хонишод зуутан үгы һэн. Мүнөө жэлдэ совхозой хоёрдохи отделениин хонишон Н. Хандуева мартын арбан табанай мэдээгээр зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаха гэһэн уялгаяа бэелүүлээд байна. Мүнөө хонишоной отарада хурьга абалга үргэлжэлһөөр.

Мүн энэл ажахыда түрүүшынгээ жэл хонин ажал дээрэ хүдэлжэ байһан залуу коммунист Н. Цыренжапов түрүүшынхеэ хурьгалжа байһан зуун хонин бүриһөө 90-һээ үлүү хурьга абаад байна. Залуу хонишоной уялга соо зуунһаа 86 хурьга абаха гэжэ хэлэгдэнэ. Совхозой хонишодой түрүүшүүлэй тоодо зуун эхэ хонин бүриһөө 90 гаран хурьга һүүлэй мэдээгээр абаад байгшад Ц. Митыпова, Ц-Д. Намжилова оролсоно.

А. БИМБАЕВ.

...КВАГАЙХИДАЙ ҮҮСХЭЛ ХАА ХААНАГҮЙ ДЭМЖЭГДЭНЭ

...Ленинэй түрэһөөр ... ойдо зорюулжа, ... 17-до коммунис ... үнгэргэхэ гэһэн ...шадай патриотиче... ...предприятинууд ...нуудай дээрэ, кол... ...совхозуудта үр... ...агдан дэмжэгдэ... Ороной ажалшад ... дүүргэгдэхэ ехэ ... үдые абаха зуу... ...-эй XXV съездын ... шиидхэбэринүүд... ...гээсэтэ ажалаа... ...абди гэжэ мэ...

...ИН. В. И. Ленинэй ... Горьковско теле... ... завод гүрэнэй ...тэй «Чайка... ... мянган телеприемник апрелиин 17-до хабсарган гаргахань. Сормовойхид хуурай ашаа зөөхэ «Река-Море» түхэлэй судные субботнигой үдэр захигшадтань тушаахаар шиидээ. КПСС-эй XXV съездын нээгдэһэн үдэр энэ суднада «Арбадахи табан жэл» гэжэ нэрэ үгтэһэн юм.

КИШИНЕВ. Габшагайгаар, үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллан, алмагдаһан материалнуудаар, арьбалагдаһан электрын элшэ хүсөөр нилээд ехэ продукци бүтээн гаргажа, апрелиин 17-е тэмдэглэхэ гэһэн шиидхэбэри «Молдовгидромаш» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй коллектив шиидхээ. Химическэ промышленностиин предприятинуудай, хүдөө ажахын хэрэглэлдэ зорюулжа, ехэ хүсэтэй 160 шахуу электробүлүүрнүүдые субботнигой үдэр бүтээн гаргаха, мүн энэ үдэр ороһон мүнгые арбадахи табан жэлэй фонддо оруулха гэбэ.

ДУШАНБЕ. Душанбейн «Таджиктекстильмаш» заводой хүдэлмэрилэгшэд москвагайхидай патриотическа үүсхэлые Таджикистан дотороо түрүүлэн дэмжээ. Эндэхи машина бүтээгшэд КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжон, апрелиин 17-ной үдэр ажалай эгээн үндэр бүтээсэ туйлаха гэһэн уялга абаба.

ТАЛЛИН. Москвагайхидай патриотическа үүсхэлые дэмжэлгэдэ зорюулагдаһан митинг Клементиин нэрэмжэтэ оёдолой үйлэдбэриин нэгэдэлдэ болоо.

Тэрэшэлэн В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ «ВЭФ» гэжэ Ригын электротехническэ заводой, худалдаа наймаанай машинануудые бүтээдэг Калининградска заводой, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ «Армэлектрозаводой», С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Ереванай химкомбинадай, Ф. Э. Дзержинскиин нэрэмжэтэ Ашхабадай пумаажан бүдэй комбинадай ба бусад олон предприятинуудай коллективүүд москвагайхидай үүсхэлые дэмжэбэ.

(ТАСС).

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР А. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, партийна болон хүдөө ажахын органуудта олон жэлэй туршада һайнаар ажаллаһанайнь түлөө Загарайн аймагай «Дружба» совхозой директор Артем Бадмаевич **Цырендоржиевые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ. Соведүүдэй байшан.
1976 оной мартын 19.

ПАРТИДАА, ЭХЭ ОРОНДОО — ЗАЛУУШУУЛАЙ АЖАЛ, ХҮСЭЛ ЭРМЭЛЗЭЛ

ВЛКСМ-эй ЦК-гай Пленум

Мартын 19-дэ Москвада ВЛКСМ-эй ЦК-гай V пленум болобо. Тэрэ хадаа «КПСС-эй XXV съездын дүнгүүд ба залуушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри улам саашадань һайжаруулха зорилгонууд» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Е. М. Тяжельников элидхэл хэбэ. Бүхы совет арад шэнги, комсомолшууд, хүбүүд болон басагад дотоодын ба гадаадын политикын талаар КПСС-эй XXV съездын зохёоһон хараа шугамые нэгэн һаналтайгаар бүри мүһэн һайшаана, эдэбхитэйгээр дэмжэнэ, мүн съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй табиһан зорилгонууд болон заабаринуудые хэлбэришэгүйгөөр хүтэлбэри болгон бэелүүлхэ байна гэжэ тэрэ хэлээ.

«КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхэбди!» гэһэн комсомолой бүхэсоюзна суглаан апрелиин 2-һоо 10 хүрэтэр үнгэрхэ байна. Энэ суглаан дээрэ КПСС-эй XXV съездын дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэхэ, тэрэнэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ тушаа комсомолой организаци бүхэнэй бэелүүлхэ тодорхой зорилгонууд хараалагдаха. Залуушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгые улам саашадань шангадхаха тушаа хэмжээнүүд зохёогдохо юм. Съездын документнүүдые тайлбарилан ойлгуулха, тэдэниие комсомолшууд болон залуушуулай гүнзэгыгөөр шудалха гээшэ комсомолой ээлжээтэ шухалын шухала зорилго мүн гээд элидхэлшэ мэдүүлээ. Энэ хэрэгтэ бүхы агитационно-пропагандистска, нийтэ-политическэ хүдэлмэри зорюулагдаха ёһотой.

«КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхэ!» гэһэн ленинскэ зачет залуушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэг улам саашадань шангадхаха зорилгонуудта зорюулагдана. «Коммунизмда һуранабди, коммунизм байгуулнабди» гэһэн комсомолшуудай тус тус бүриин түсэбүүд ажалай, һуралсалай, нийтэ-политическэ ажал ябуулгын, научно-техническэ ба уран һайханай зохёохы ажалай асуудалнуудые хабаадуулха ёһотой.

Съездын шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон, «ашаг үрын ба шанарай табан жэлдэ — залуушуулай хүсэл зориг, зохёохы ажал!» гэһэн комсомолшууд болон залуушуулай патриотическа хүдэлөөн орон доторнай улам үргэдэнэ. Үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхын түлөө, хүдэлмэриин, һуралсалай, залуушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын шанар һайжаруулхын түлөө тэмсэл комсомолой эрхилдэг бүхы ажал ябуулгые тодорхойлхо ёһотой.

Партиин XXV съезд дээрэ капитальна барилгын талаар хараалагдаһан шэнэ программа хадаа габшагай барилгануудые комсомолой шефтэ абалгые улам саашадань һайжаруулха эрилтэ табина. Тэдэниие барилгада имагтал энэ жэлдэ 110 мянган хүбүүд, басагад эльгээгдэхэ байна.

Энэ табан жэлдэ хүдөө ажахын хэрэглэмжэдэ зорюулагдаһан капитальна һомололгын табанай нэгэ хубинь РСФСР-эй хара хүрьһэгүй газартай нютагуудта ашаглагдаха юм. Агари ехэ энэ зорилгые дүүргэлгэдэ хабаадалсаха гээшэ Ленинскэ комсомолой бүхы отрядуудай нэрэ хүндын хэрэг мүн гээд элидхэл дотор онсолон тэмдэглэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, хара хүрьһэгүй газартай нютагуудай шэнэ барилгануудта мүнөө Узбекистанһаа, Молдавиһаа эльгээгдэһэн һайн дуратайшуулай габшагай отрядууд ошонхой. Эдэ нютагуудтахи комсомолой комитедүүдэй үмэнэ харюусалгатай зорилгонууд табигдана. Тэдэнэр хүдөөгэй шэнэ барилгануудта 20 мянганһаа үсөөн бэшэ залуу һайн дуратайшуулые жэл бүри эльгээжэ байха уялгатай.

Эб найрамдалай, уласхоорондын харилсаа холбооной түлөө, арадуудай эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө хэгдэхэ саашанхи тэмсэлэй хэлбэришэгүй программые бэелүүлхэ хэрэгтэ комсомол эдэбхитэйгээр хабаадалсаха гэжэ пленум дээрэ тэмдэглэгдээ.

35 миллион гэшүүдтэй Ленинскэ комсомол партиин найдамтай туһалагшань, тэрэнэй дайшалхы резервэнь саашадаашье байха гэжэ пленумдэ хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедые, Политбюрое, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневые найдуулһан байна.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ, залуушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри улам саашадань һайжаруулха тушаа ВЛКСМ-эй ЦК-гай зохёоһон хэмжээ ябуулгануудые пленум баталһан байна.

Пленумдэ хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедтэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ эльгээхэ бэшэг тон ехэ урмашалтайгаар баталан абаа.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ХАМТЫН СУГЛААН — ХҮМҮҮЖҮҮЛГЫН ҺУРГУУЛИ

«Ярославска городской партийна организацида партийна суглаануудые үнгэргэдэг дүршэл тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй абаһан тогтоол тунхаглагдаһаар зургаан жэл үлүүгэй саг болобо. Энэ тогтоолые хүтэлбэри болгон, республикын партийна эхин организацинуудта эмхидхэлэй нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулагдаа. Хамтын суглаанда һайнаар бэлдэдэг, эмхитэйгээр тэрэнээ үнгэргэдэг болоһые али олон жэшээгээр баримталан харуулжа болоно.

Партийна суглаан хадаа парткомой, партбюрогой гү, али секретариин ажал ябуулгын хэмжээе тодорхойлхо, алибаа хэрэгэй дүүргэлтын хиналта бэелүүлхэ шухала оньһон болоно бшуу. Хэрбээ болзор соогоо суглаанай болоогүй хада парти доторой демократиин үндэһэ һууриие эбдэһэн ябадал болоно гэжэ тоологдохо ёһотой. Тиимэһээ партийна суглаанай ямар ехэ удха шанартай байһаниинь танса энээхэн ушарһаа ойлгогдоно бшуу. Гэхэ зуура Хэжэнгын, Хяагтын, Мухар-Шэбэрэй, Загарайн аймагуудта һара бүхэндэ партийна 3—7 эхин организацинууд суглаа хэнгүй үнгэршэдэг байна.

Хамтаараан хүтэлбэрилгын дээдэ органиинь байһан туладаа партийна суглаан бэлбол парткомой, партбюрогой гү, али секретариин хүдэлмэриие зүбөөр ябуулха заабари үгэхэ, ажахын ба политическэ гол шухала зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ коммунистнуудые алсүүлэн зоригжуулха хүсэн болохо зэргэтэй. Тиимэл байхынь тула КПСС-эй Уставай зааһанай ёһоор партийна эхин, цеховой организаци бүхэндэ һарадаа нэгэ дахин, парткомой газарта хоёр һара соо нэгэ дахин заатагүй коммунистнуудай хамтын суглаа үнгэргэжэ байха эрилтэ табигдана. Энэмнай хуулита хэрэг ха юм даа.

Суглаа болзор соонь зарлаха уялгатай гэмди гээд яаруу тэбдүүгээр, ажын тэдысэ, жэжэ божо асуудал зүбшэһэн нэрэ зүүгээд, партийна суглаа зарлажа огто болохогүй. Тиигэбэл суглаанай али бүхы үүргэнь буруутаха болоно. Иимэ таагүй ушарай тохёолдохогүйн тула суглаанда зүбшэгдэхэ асуудалнуудые уридшалан түсэблэхэ, һайн бэлэдхэл хэхэ, энэ хүдэлмэридэ коммунистнуудые шадаал һаа олоор хабаадуулха эрилтын табигдадаг тушаа үшөө дабтан тэмдэглэхээр байна. Ушарынь хадаа зарим партийна эхин организацинуудта энэ шухала хэрэгтэ хаиша хэрэгээр хандаха баримтанууд үзэгдэһөөр байдаг шуу.

Ажахын, культурна байгуулалтын асуудалнуудые зүбшэхэ партийна суглаае нээмэл гуримаар үнгэргэдэг дүршэл тон боломоор, хамтын хэрэгтэ аша туһатай гэжэ тоологдодог. Иимэ суглаанда харюусалгата нюурнууд, партийнабэшэ эдэбхитэд, үйлэдбэриин мэргэжэлтэд хабаададалсадаг байна. Хоринн аймагай Дээдэ-Тайлсын совхозой, Баунтын аймагай Маловска үйлэдбэриин участогай партийна организацинуудай энэ талаар хэрэглэдэг дүй дүршэл анхарал татамаар гэжэ һанагдана. Үйлэдбэриин байдалда хабаатай зүбшэгдэхөөр хараалагдаһан ямар нэгэн асуудал бэлдэлгэдэ, хэлсэлгэдэ, тэрээн тушаа абаһан шиидхэбэриин дүүргэлтые хинаха хэрэгтэ комсомолшуудые, мэргэжэлтэдые, ажалай түрүүшүүлые хабаадалсуулхадань, ажал ябуулгань бүтэмжэтэй, үрэ дүнгынь һайн байдагынь элеэр харагдана.

Гэхэ зуура, парти доторой хүдэлмэридэ хабаагүй асуудалые имагтал коммунистнуудай хабаадалгатайгаар зүбшэдэг гурим байха зэргэтэй. Жэшээнь, Баунтын аймагай Ципиканска приискын партийна нэгэ суглаанда «Ниитын үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ талаар партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа. Приискын главна инженер В. А. Трухинай хэһэн элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаһан коммунистнууд нюур сахилтагүйгөөр зарим нүхэдэйнгөө дутагдалтай хүдэлмэриие эрид шууд шүүмжэлһэн, алдуу эндүүень зааһан, тэдэниие усадхаха арга тушаа дурадхалнуудые оруулһан байгаа. Иимэ суглаанай һүүлээр һайн хубилалтын болоһые тэндэхи ажабайдал гэршэлэн харуулна.

Хоринн аймагай Үдын, Дээдэ-Тайлсын совхозуудай, Хэжэнгын аймагай Чисаанын, Хэжэнгын совхозуудай, Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой партийна организацинуудта хамтын суглаанууд бэлэдхэл һайнтайгаар, эмхитэй ба эдэбхитэйгээр боложо үнгэрдэг гэжэ эндэ онсолон тэмдэглэхэ шухала. Үдын совхозой партийна организацида болоһон нэгэ суглаан дээрэ «Ороoһото болон тэжээлэй ургамалнуудай ургасые дээшэлүүлхэ талаар партийна организациин үмэнэхи зорилгонууд тухай» асуудал хэлсэгдээ бэлэй. Тэрэ асуудалда бэлдэлгэдэ ажахын, мүн уһалууриин системын управлениин ахалагша бүхы мэргэжэлтэд хабаадуулагдаа. Энэ асуудал тушаа ехэ хөөрэлдөөн болоһон, тодорхой хэмжээ ябуулганууд хараалагдаһан байгаа. Тиихэдээ илангаяа уһалагдадаг газар улам үргэдхэхэ, Шүбгын уһалууриин системын барилгые түргэдхэхэ асуудалда анхарал табигдаа. Хоёр мянган гектар хүрэтэр газар уһалжа боломоор Шүбгын системын барилга түлэг дундаа бүтээгдэжэ байна. Энэ хэрэг партиин хиналта доро абтанхай.

«Коммунизм» колхозой партком (секретарь Ц. Д. Галсанов) партийна суглаанда бэлэдхэлые бүри эртэнһээ эхилдэг. Харюусалгата хүдэлмэрилэгшэдһөө, мэргэжэлтэдһээ бүридэһэн тусгаар бүлэг эмхидхэжэ, зүбшэгдэхөөр түсэблэгдэһэн асуудалые наринаар шэнжэлдэг, шалгадаг юм. Элидхэл хэхэ хүндэ туһалдаг, абтаха тогтоолой проект зохёодог, өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые оруулдаг байна. Иигэжэ бэлдэһэн суглаанай эмхитэйгээр үнгэрдэгынь хожомойнь үрэ дүнгэй һайн байха ёһотойнь эли ааб даа.

Зүбшэгдэхэ асуудалай удхые гүнзэгырүүлхэ, ёһоороол партийна түхэл шэнжэтэй, холын харзатай болгохо гэжэ оролдодог болоһон ушар угаа һайшаамаар байна. Түнхэнэй аймагай партийна организацинуудай байдалһаа нэгэ хэдэн жэшээ дурдая. «Межколхозстрой» нэгэдэлэй Түнхэнэй ПМК-гай парторганизациин коммунистнууд «Хамтаараан ударидалга — хүтэлбэриин ленинскэ ёһо гуримай гол эрилтэ мүн», «Сельхозтехникын» аймагай отделениин — «Коллективые хүмүүжүүлгэдэ дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадаха үүргэ», «Мачк» колхозой Далахайн ба Хужарай отделениинүүдэй — «Һунгагдамал эдэбхитэд, тэдэнэй парторганизациин ажабайдалда нүлөөлхэ үүргэ», «Коммунистнууд — таряа хуряалга эмхидхэгшэд», Хэрэнэй дунда һургуулиин коммунистнууд «Хэн багша байха ёһотойб» гэхэшэлэн асуудалнуудые хамтынгаа суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай абаһан «Тамбовско областиин партийна организацида шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгын ямар байдалтай байһан тухай» тогтоол партийна эхин организацинуудай суглаан дээрэ үргэнөөр зүбшэгдөө, халуунаар дэмжэгдээ һэн. Тиихэтээ хамта партийна хүдэлмэридэхи энэ шухала хэрэгэй байдал шэнжэлэгдээ, бодото тобшолол хэгдээ һэн. Мүнөө партийна суглаанууд шүүмжэлэлэй, өөрыгөө шүүмжэлэлгын, бэе бэедээ эрилтэ ехэтэйгээр хандалгын оршон байдалда үнгэрнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Тодорхой хэмжээ ябуулга хараалһан, дүүргэлтын түлөө хэнэй харюусалгатай байһые, хэзээ хүсэндөө хүргэгдэхэ болзор зааһан тогтоол баталан абаха хэрэг хадаа партийна суглаанай үүргые улам дээшэлүүлдэг, коммунистнуудай харюусалга, журам шангадхадаг байна. Энэ эрилтэтэй зохилдуулан, партийна олонхи организацинууд эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулдаг, партийна шиидхэбэриин дүүргэлтын хойноһоо зүб хиналта бэелүүлдэг, шалгалта хэдэг болонхой гээшэ.

Энэ асуудалаар олон жэшээнүүдые харуулжа боломоор. Гэбэшье тэдэ олон сооһоо нэгыень лэ дурдаа һаа, ойлгосотой болохо гэжэ һанагдана. Үнгэрһэн жэлэй октябриин эхеэр Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Тоорын отделениин партийна эхин организациин хамтын суглаан болоо һэн. Тиихэдээ ниитын малай үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлдэхэ талаар коммунистнуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай асуудал зүбшөө.

Тэрэ суглаан дээрэ тодорхой тогтоол абтаа һэн. Хэн коммунист ямар хэрэгэй түлөө харюусалгатайнь, хэзээ дүүргэлтэ болохо болзорынь тоб байса тогтоол соо заагданхай байгаа. Отделениин 13 коммунистнууд тус бүридөө ямар нэгэн даабари абажа, тэрэнээ саг соонь дүүргэхые оролдоо. Гадна тэрэ абтаһан тогтоол бэелүүлэн, табан коммунист мал ажалда хүдэлхэ хүсэлтэй байһанаа мэдүүлээ. Иигэжэ энэ отделени малай үбэлжэлгэдэ һайнаар, саг соогоо бэлдэһэн жэшээтэй. Тэрэнэйл ашаар мүнөө эндэ үбэлжэлгын хаһа тон эмхитэйгээр үнгэржэ байна.

КПСС-эй ЦК-гай дээрэ дурсагдаһан тогтоолые партийна организацинуудай хэр зэргэ дүүргэжэ байдагые партиин олонхи райкомууд ходо хинан шалгадаг, зохихо заабари үгэдэг байна. Энэ асуудал секретарьнарай семинар дээрэ ходо хэлсэгдэдэг, дүй дүршэл тухай ехэ хөөрэлдөөн болодог гээшэ. Тиихэтэй хамта КПСС-эй райкомуудай бюрогой заседани дээрэ парткомуудай, партбюронуудай секретарьнарай партийна суглаа үнгэргэдэг дүршэл тухай тоосодог гурим заншанхай гэжэ тэмдэглэмээр.

Гэхэтэй хамта парти доторой хүдэлмэриин энэ шухала асуудалда хайша хэрэгээр хандадаг таарамжагүй ябадал ушархаяа һанадаг гээшэ. Зарим партоорганизацинууд жэлэй соогоо 9—10 суглаа зарлаад байдаг. Олон коммунистнууд суглаанда удаа дараалан ерэдэггүй ушаршье бии. Юрэдөө, тобшолон хэлэхэдэ, үшөөл мүлихөөр, нарижуулан һайжаруулхаар, гуримшуулхаар юумэнүүд олон гээшэ. Энэ дутагдалнуудые усадхахын тула партийна организацинууд, КПСС-эй райкомууд үдэр бүриин оролдолго гаргаха уялгатай.

Д. САНЖИМИТЫПОВ,
КПСС-эй обкомой инструктор.

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

АШАГ ҮРЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ АРГА ЗАМ

Гол фонднуудһаа продукци абалгые ехэдхэхэ, техникэ, механизмуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, энээнэй ашаар үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ зорилго партиин XXV съездын баталан абаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» дотор табигдана.

Манай леспромхозой коллектив бэлэдхэгдэһэн модо үлэгдэлгүйгөөр сүм хэрэглэхэ талаар партиин табиһан зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха арга боломжонуудаа хаража үзэбэ. Ажалай эмхидхэл улам саашань һайжаруулха, томодхогдоһон комплексно бригадануудай хүсэ шадалаар ехэ модо бэлэдхэхэ гэжэ шиидээ. Энэ бригадануудай ажал 1,5 халаанда эмхидхэгдэхэ, модо таллуулгын тракторнууд ашагтайгаар хэрэглэгдэхэ байна.

Леспромхозууд жэл бүхэндэ олон шэнэ техникэ болон механизмуудаар хангагдана. Манайшье леспромхоздо машина, техникэ яһала олон. Тэдэниие зүбөөр хэрэглэбэл, ехэ модо бэлэдхэхэ, энэ модоо саг соонь шэрэжэ байха аргатайбди. Теэд бии байгаа техникэ зүбөөр хэрэглэнэбди гэхын аргагүй. Жэшээлхэдэ, модо шэрэдэг автомашинануудые хоёр-гурбан халаанда ашаглаха эрилтэ үнинһөө табигдана. Харин бодото дээрээ автомашина хэрэглэлгын коэффициент үшөө бага байһаар.

Машинанууд техническэ харууһанда, заһабарилгада табигдана. Энэ үедэ автомашинын жолоодогшод заһабарилгын хүдэлмэришэд боложо, модо шэрэнэгүй. Иимэ байдал шэнжэлэн хаража үзэхэдэ, автомашинануудай һарын, мүн һарын хоёрдохи хахадай түрүүшын хэдэн үдэрнүүдтэ миин байдагынь элирнэ. Энэ ушарһаа машинанууд хүсэд һайнаар хэрэглэгдэжэ шадагданагүй.

Хэрбээ леспромхозууд модо бэлэдхэдэг бригадануудай эмхидхэл һайжаруулжа, нэмэлтэ трактор тэдэндэ даалгажа, ажалай бүтээсыень дээшэлүүлжэ байгаа һаа, харин модо шэрэлгэдэ ажалай эмхидхэл хуушан зандаа байһаар.

Тиимэһээ манай коллектив модо шэрэлгэ дээрэ ажалай эмхидхэл һайжаруулха арга боломжо хаража үзөөд, эндэ бригадна арга хэрэглэхэ гэжэ шиидэһэн байна. Табан жолоошондо хоёр автомашина даалгагдажа үгтөө. Леспромхоздомнай тиигэжэ томодхогдоһон дүрбэн экипаж эмхидхэгдэбэ.

А. С. Мельчаковой, О. П. Семеновой, А. С. Яковлевай, Н. Т. Астраханцевай даадаг экипажнууд автомашинануудаа ашагтайгаар хэрэглэхэ гэжэ түрүүшын үдэрһөө оролдонод. Тиигэжэ тэдэнэр халаанай даабариие 130—140 процент дүүргэнэ. Энээнэй ашаар ажалайнгаа бүтээсэ 17 процентээр дээшэлүүлһэн байна.

Томодхогдоһон экипажнууд ашаг үрэтэй гэжэ элирүүлэгдээ. Ажалайнь бүтээсэ һураггүй ехэ болоно.

Леспромхозоймнай жолоодогшод экипажнуудые саашадань томодхохо гэжэ шиидээ. Нэгэ жэшээ. Ажалай Улаан Тугай орденто Борис Гаврилович Осадчих долоон жолоошодһоо бүридэһэн түрүүшын томодхогдоһон бригада толгойлһон байна. Энэ бригадада гурбан автомашина даалгагдажа үгтөө. Машинануудтань техническэ харууһа, заһабари хэхэ ажал дүй дүршэлтэй слесарь В. А. Любовниковто даалгагдаһан байна.

7 жолоошонһоо, нэгэ слесарьһаа бүридэһэн бригада эмхидхэхэдээ, модо шэрэдэг автомашинын бүтээсэ дээшэлүүлхэ байһамнай эли болоо. Гурбан машинын заһабари, техническэ харууһа хэхэ график һарын эхиндэ табигдана. Мүн жолоошодой ямар үдэрнүүдтэ ажаллахань, амархань хараалагдана. Энэ графигай ёһоор үдэр бүхэндэ 6 жолоошон модо шэрэнэ. Нэгэ автомашинын заһабарида табигдахадань, нүгөөдэ хоёр машинань бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана.

Модо шэрэдэг экипажнуудые томодхожо, бригада болгон ажалыень эмхидхэхэдэ, жолоошод, автомашинанууд һарын туршада жэгдэ һайнаар хүдэлнэ. Энэ бригадын ажалай дүрбэн һарын үрэ дүн ехэ һайн. Бригадада даалгагдаһан автомашина бүхэн 5500 кубометр модо шэрээ. Машина бүхэн 197 халаанда хүдэлгэгдөө. Харин хоёр автомашина хэрэглэдэг экипажнуудай машина бүхэн 166 халаанда хүдэлгэгдэһэн байха юм.

Автомашина заһабарида, техническэ харууһанда гэжэ миин байлгаха ушар усадхагдаа.

Б. Г. Осадчих гэгшын даадаг томодхогдоһон экипажай машина бүхэнэй бүтээсэнь 25,9 процентээр дээшэлүүлэгдээ. Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ арга боломжо предприяти бүхэндэ бии.

Шэрэгдэһэн модон, худалдагдаһан продукци дээрэ абажа харахада, томодхогдоһон бригадын туйлаһан үрэ дүн һураггүй ехэ болоно. Нүхэр Осадчих гэгшын бригадын машина бүхэн жэлдэ 50 мянган түхэригөөр үлүү ехэ продукци үгэхэ жэшээтэй.

3 автомашина хэрэглэн ажалладаг жолоошодой томодхогдоһон бригада модо шэрэдэг автопаркын ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Мүн модо шэрэлгые жэгдэ һайнаар эмхидхэхэ арга хангагдана. Ажалаа зүбөөр, графигай ёһоор эмхидхэһэн бригадын гэшүүн бүхэнэй харюусалга дээшэлнэ, журамынь һайжарна.

Ой модоной промышленностьдо ажалай бүтээсэ 25—27 процентээр дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ гэһэн ар- [illegible] ла леспромхозой хүдэлмэришэдэй ажалай эмхидхэл улам һайжаруулагдаха юм. Энэ талаар зүб арга зам хэрэглэжэ эхилээбди гэхээр.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ жолоошодой иимэ томодхогдоһон үшөө хэдэн экипажнууд бүридхэгдэхэ байна. Саашадаа ажалай эмхидхэл нарижуулан һайжаруулгые энээгээр хизаарлахагүйбди. Инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, леспромхозой бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлһэнэй ашаар үйлэдбэридөө түрүү онол арга үргэнөөр хэрэглэхэбди.

Тиихэдээ бүри олон жолоошодһоо бүридэһэн томодхогдоһон бригаданууд эмхидхэгдэхээр хараалагдана. Тэдэнэртэ 5—7—11 автомашина, мүн слесарьнүүд үгтэхөөр багсаагдана. Томодхогдоһон бригадануудай хүсэ шадалаар модо шэрэхэдэ аша туһатай гэжэ түрүүшын дүй дүршэл элирүүлэн харуулна. Эдэ бригаданууд автомашинануудай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ арга замуудай нэгэн мүн болоно. Энэ арга замые саашадань үргэнөөр хэрэглэхэ байнабди.

С. СОЛКИН,
Хурамхаанай леспромхозой главна инженер.

Хоринн аймагай хэлхээ холбооной таһагта униһэй сортировщица, коммунис ажалай ударник Екатерина Сафроновна Салей хүдэлдэг. Тэрэ партиин XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хабаадалсаад, февраль һарада туйлаһан амжалтаяа улам арьбадхажа хүдэлөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Екатерина Салей.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Механизаторнууд урагшатай

КПСС-эй XXV съездын нээгдэһэн үдэр Сэлэнгын механизаторнууд абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэбэбди гэжэ элидхээ һэн. 225 плугуудай 220-ниинь һайн шанартайгаар заһабарилагдаа. Заһабарилгын хүдэлмэриин эхилһэнһээ хойшо аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй колхоз, совхозуудай мастерскойнуудта 236 трактор заһагдаа. Энэ хэдаа хабарай тарилгын эхилтэр заһагдаха бүхы тракторай 95 процентнь болоно.

Социалис Ажалай Герой, съездын делегат Жамсо Бальжинимаевич Ванкеевэй хүтэлбэрилдэг Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой заһабарилагшад илангаяа һайн үрэ дүн туйлаһан байха юм. Тэрэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо, Химнын совхоздо заһабарилгын хүдэлмэри эмхитэйгээр ябуулагдана. Дурсагдагша ажахынуудта тарилгын бүхы техникэ түгэс бэлэн болгогдоо. Химнын совхозой механизатор-коммунистнууд Михаил Коломин, Владимир Гудков гэгшэд илангаяа һайн шанартайгаар заһабари хэнэ.

Р. БАЛДАНОВ.
Сэлэнгын аймаг.

АГИТАТОРНУУД ТАЙЛБАРИ[...]

Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой хүдэлмэришэд партиин XXV съездые ажалай ехэхэн амжалтаар угтаһан байна. Ажахын таряашад, механизаторнууд, малшад болон бүхы хүдэлмэришэд малайнгаа тоо толгой олошоруулха, таряан, мал ажалай гол продуктнуудые үйлэдбэрилжэ, гүрэндэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб нэрэтэй солотойгоор дүүргэһэн тухайгаа КПСС-эй XXV съездэдэ элидхээ һэн.

Ажахын хүдэлмэришэд арбадахи табан жэлдэ үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, хүдэлмэриин шанар һайжаруулхын тулада шэнэ амжалта туйлахаар шиидэнхэй. Хабарай хүдэлмэридэ оньһон техникэ бэлэн болгохо хүдэлмэри ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэгдэхэнь. Хүсэд хүрэхэ үрэһэн тарилгын шанарта хүргэгдэнхэй.

КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые ниитэ зоной дунда үргэнөөр тайлбарилагдана. Совхозой партком агитатор, пропагандист, политинформаторнуудай семинар үнгэргөө. Ойлгууламжын хүдэлмэридэ 50 гаран хүн хабаа[...]

Промышленность — хүдөө ажахыда

ХАБАРАЙ ТАРИЛГАДА БЭЛДЭ[...]

Россин Федерациин олон районуудта, Украинада, бусад союзна республиканууд хабарай тарилгын хүдэлмэри улам дүтэлжэ байнхай. Энэ халуун хаһада таряашад эдэбхитэйгээр бэлдэнэ: үрэһэ хүрэнгөө хорлоно, оньһото техникээ заһабарилжа дүүргүүтэй байна. Промышленна предприятинуудай коллективүүд ажахынуудта ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Эдэнэр колхоз, совхозуудта хүдөө ажахын машина, түхеэрэлгэнүүдые, мүн эдэнэй запас частьнуудые эльгээнэ.

— Хүдөөгэй ажалшадай захилнуудые ямараар дүүргэжэ байнабта? — гэһэн асуудалтайгаар ТАСС-ай корреспондентнүүд хэдэ хэдэн предприятиин хүтэлбэрилэгшэдтэ хандаба.

А. М. СКРЕБЦОВ, Волгоградай трактор бүтээдэг үйлэдбэриин нэгэдэлэй ахамад инженер:

— Машинануудта шухала хэрэгтэй запас частьнуудые бүтээлгэ, эдэ бүгэдые хэрэглэгшэдтэ саг соонь эльгээлгэ үндэр баян ургасын түлөө тэмсэлдэ ехэ удха шанартай байна. Тиимэһээ бидэ уялгануудые абажа, запас частьнуудые бүтээн гаргажа, ашаалан ябуулха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые болзорһоонь урид — мартын 20 болотор дүүргэхэ уряатайгаар трактор бүтээдэг заводуудай коллективүүдтэ хандаа һэмди. Эдэ уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. РСФСР-эй Хара бэшэ хүрьһэтэ зонын, Поволжиин, Хойто Кавказай ба бусад нютагуудай ажахынуудта продукци ашаалан ябуулаабди.

Социалис мүрысөөнэй ашаар продукци бүтээн гаргалга нилээд дээшэлүүлэгдээ. Эрхим шанартай продукци гаргаһан, хүдэлмэришэн бүхэнэй дээшэлүүлэгдэһэн даабаринуудаа үдэр бүри дүүргэхыень дурадхаһан М. К. Аркатовай хүтэлбэрилдэг түмэршэ дархашуулай бригадын үүсхэл заводто үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мүнөө 3 мянга гаран хүн эдэнэй үүсхэлые дэмжээд байна. Комсомолшууд улам ехэ продукци гаргажа, ашаалан ябуулха хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулна. Эдэнэй туһаламжаар 40 мянган түхэригэй гэхэ гү, али түсэбөөр хараалагдаһанһаа 1,5 дахин ехэ запас часть гаргагдажа, ороной ажахынуудта эльгээгдээ.

Ю. П. БОРОЗНЯК, Харьковска тракторна заводой парткомой секретарь:

— Хабарай эдэ үдэрнүүдтэ манай коллектив габшагай һайнаар ажаллана. Нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо, Т-150 түхэлэй 100 трактораар үлүү продукци РСФСР-эй Хара бэшэ хүрьһэтэ зонын таряашадта жэлэй эхинһээ хойшо эльгээгдэһэн байна.

Он жэлнүүдэй үнэрхэ тума хүдөөгэй ажалшадта зорюулжа, бүтээсэ ехэтэй машинануудые улам олоор гаргадаг боложо байнабди. Энэ түсэбтэ табан жэлдэ предприятиин коллектив хүдөө ажахые оньһон техникээр хурдан түргөөр хангаха тухай партиин XXV съездын шиидхэбэриие бэелүүлэн, Т-150 түхэлэй тракторнуудые улам олоор бүтээжэ, хүдөөгэй ажалшадые хангаха байнабди. Эдэниие бүтээлгэ 2,5 дахин үргэдхэгдэхэ юм.

Мүнөө трактор бүтээгшэд үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсонхой. Хэдэн арбаад эдлэл хэрэгсэлнүүдые нэгэн доро гагнаха автомат шэнэ оньһон хэбэй, машинын орёо нарин узелнуудые тошылдолгын түхеэрэлгэнүүд үйлэдбэридэ амжалтатайгаар годхогдон табигдажа байна. Харьковай институтуудай эрдэмтэдтэй зохёохы ажалай харилсаа холбоо тогтооһон байнабди. Үйлэдбэриин арга нөөсэнүүдые бэдэрэн олоходомнай, эдэнэр туһалдаг.

Энэ жэлдэ манай коллектив үндэр ехэ уялга абаа: даабариһаа гадуур 1.000 трактор бүтээн гаргаха. Түсэбһөө гадуур бүтээгдэһэн түрүүшын зуугаад машина хүдөөгэй ажалшадта эльгээгдээ.

И. И. ЗЕМЧЕНКО, Минскэ тракторна заводой ахамад инженер:

— Энэ жэлэй нэгэдэхи кварталда хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд Минскдэ бүтээгдэһэн хори мянга гаран трактор, тэрэ тоодо МТЗ-80 түхэлэй 6 мянга гаран трактор хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ эльгээгдэхээр хараалагдана. Энэмнай 80 мо-[...]

СССР-эй КМО-гой ПЛЕНУМ

СССР-эй Залуушуулай эмхинүүдэй комитедэй (КМО) пленум мартын 18-да Москвада болоо. Тэрэнэй хүдэлмэридэ ВЛКСМ-эй ЦК-гай гэшүүд, гэшүүндэ кандидадууд, ВЛКСМ-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүд, союзна республиканудай комсомолой Центральна Комитедүүдэй нэгэдэхи секретарьнууд, комсомолой областной, хизаарнуудай комитедүүдэй нэгэдэхи секретарьнууд хабаадаба.

«КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр СССР-эй Залуушуулай эмхинүүдэй комитедэй шиидхэхэ зорилгонууд тухай» элидхэл СССР-эй КМО-гой түрүүлэгшэ Г. И. Янаев хэбэ.

Буряадай барилгын управлениин 7-дохи СМУ-гай участогта 4-дэхи разрядай бетонщик [...] кентьевич Раскопин 6-дахи разрядай электр[...] Васильевич Романюк хоёр хүдэлдэг юм. [...] съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис [...] оролсон ажалай ветерануудай январь һарада [...] жалтаяа февральда улам арьбадхаха зорил[...]

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Василий Раскопин Михаил [...] хоёрые ажалдаа байхаһынь харанат.

С. БАЛДУЕВ[...]

ХҮДӨӨ АЖАХЫ[...] ХЭРЭГЛЭХЭ[...]

Мал ажалда хэрэгтэй электро-хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг гаргадаг Улаан-Үдын заводой коллектив юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбтэ даабари 1975 оной июлиин 11-дэ дүүргэжэ һэн. Эрхим ажалаараа шалгарһан коллективта КПСС-эй Октябрьска райкомой ба Октябрьска депутадуудай Советэй гүйсэдхэхэ комитедэй дипломоор шагнагдажа, дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн юм.

Тус завод РСФСР-эй хүдөө ажахын палбаринуудые техническэ түхеэрэлгээр дэээр хангана. Предприятиин гол шухала продукци ЯРВ түхэлэй рубильнигууд болоно. Нёдондо даабариһаа гадуур 2 мянгаад түхэй тоотой рубильнигуудые бүтээн гаргаһан һэн. Харин байгша оной коллектив бүхэдөө 130.000 тоотой тус продукцин зүйл гаргахаар хараалаа. Иимэ үндэр уялга абаад байхадаа, коллективэй хүдэлмэришэд түрүүшын һара бүхэндэ эхинэ габшагайгаар ажаллана.

Заводто олон тоото цехүүд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй нэгэн рубильнигүүд бүхы деталнуудые сугларуулан бүтээдэг цехэ. Н. М. Шарова арбадахи жэлээ энэ цехтэ мастераар хүдэлхэдөө ажалай баян дүршэлтэй болонхой.

— Суглуулан бүридхэгшэдэй бригадада 43 хүн оролсоно. Һараһаа һарада түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэбди, — гэжэ Нина Марковна хөөрэнэ.

Бригадые П. А. Архипенко хүтэлбэрилжэ, залуушуулые ажалай онол аргада һургадаг, дүй дүршэлөө шадамараар дамжуулдаг юм. Стол дээгүүр жэжэхэн шурэбүүд, элдэб янзын деталь-[...]

Г. БАЗАР[...]

Апрелиин 11-дэ—арадай судьянарай hунгалта

КАНДИДАДУУД ДЭБЖҮҮЛЭГДЭНЭ

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указай ёһоор энэ жэлэй байгша оной апрелиин 11-дэ аймагай болон районой арадай суудэй судьянарай hунгалта унгэрхэ. Мүнөө республикын предприяти, организаци, колхоз, совхозуудай ажалшадай суглаануудаар арадай суудэй судьянарай кандидадуудые дэбжүүлжэ байна.

... вольфрам-молибденэй комбинадай Холтосоч ... хүдэлмэришэн болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, городой гурбадахи дунда hургуулиин багшанар болон техническэ хүдэлмэрилэгшэд, мяханай комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд Захаамнай аймагай арадай суудые hунгаха нэгэдэхи округто судьягай кандидадаар Нэлли Михайловна **Цыганковае** дэбжүүлбэ.

Хамниин совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшад, Ёнгорбойн совхозой нэгэдэхи отделениин коллектив, автомобильна харгын линейнэ управлениин хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд тус аймагай арадай суудые hунгаха хоёрдохи округто судьягай кандидадаар Павел Филиппович **Осечковые** дэбжүүлбэ.

Хориин аймагай арадай суудэй судьянуудай кандидадуудаар Ёши Бадмаевич **Цырендоржиев**, Умар Ясонович **Алборов** гэгшэд дэбжүүлэгдэбэ. Тэдэнэй кандидатурые Анаагай совхозой болон «Бурводстрой» трестын ПМК-гай хүдэлмэришэд болон алба хаагшад, Хүрбын леспромхозой хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, Удын дунда hургуулиин багшанар болон техническэ хүдэлмэрилэгшэд дэбжүүлhэн байна.

Арадай суудэй судьянарай кандидадуудые дэбжүүлхэ ажалшадай суглаанууд Улаан-Үдэ хотын Советскэ районой предприяти, организаци, эмхи зургаануудаар боложо унгэрбэ. Районой арадай суудэй судьянарта кандидадуудаар Ким Филиппович **Власов**, Дора Лазаревна **Итыгилова**, Валерий Вельгельмович **Штраус** болон Раиса Семёновна **Александрович** гэгшэд дэбжүүлэгдэбэ.

СОЦИАЛЬНА ТҮСЭБЛЭЛГЭ

Арад зоной ажабайдалай материальна ба соёл культурын хэмжээе саашадань амжалтатайгаар хүгжөөхын тулада ганса үйлэдбэридэ бэшэ, мүн социальна асуудалнуудта анхаралаа табиха шухала. Манай партиин шиидхэбэри болон тогтоолнуудта орон доторой социальна хүгжэлтын асуудалнууд табигдадаг байна. Тэдээн соо социальна харилсаануудай, улад зоной ажалай ба амаралтын эрхэ байдал, коммунис ёhоной үзэл бодолые хүмүүжүүлгэ hайжаруулха талаар хүдэлмэри хараалагдана.

Социальна хүгжэлтын түсэб болбол арадай ажахын түсэбэй нэгэ гол хуби байхынгаа хажуугаар түсэблэлгые саашадань улам хүгжөөхэ арга нүхэсэл боложо үгэнэ. Хүгжэлтэ түгэс социализмын үедэ эрдэм техникын арга боломжо горитойгоор ургана. Тиимэhээ ажалшадые үйлэдбэриин олон асуудалнуудтай танилсуулха шухала.

Социальна хүгжэлтын түсэб КПСС-эй XXV съездын хараалhан хэмжээ ябуулгануудые бодото дээрэнь нэгэ предприяти, район, хото городой хэмжээндэ бэелүүлхэ арга олгоно. Нимэ түсэбэй гол зорилго хадаа коллектив болон тэрэнэй хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай ба ниитэ-политическэ эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ хэрэг болоно.

Предприятинуудта хэгдэhэн экономическа реформын ашаар социально-культурна хүгжэлтын жаса байгуулагдаа. Энэ жаса коллективүүдтэ тус асуудал амжалтатайгаар шиидхэлгэдэ туhалха зэргэтэй.

Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада манай ороной 30 мянга гаран предприяти, тэдэнэй тоодо Улаан-Үдын 30 гаран предприяти коллективэйнгээ социальна хүгжэлтын түсэб табиhан байгаа. СССР-эй Госпланай методикын ёhоор 1976—1980 онуудта үйлэдбэриин цэгэдэлнүүдэй, предприятинуудай социальна хүгжэлтын түсэбэй зарим тэды баримтанууд табан жэлэй түсэбэй хубинь болохо ёhотой.

Коллективүүдэй социальна түсэбтэ нимэ асуудалнууд гол түлэб ородог: а) коллективэй социально-демографическа ба мэргэжэлэй бүридэлэй хүгжэлтэ; б) коллективые хүтэлбэрилгын удха болон онол арганудые нарижуулан hайжаруулга; в) коммунис ёhоор хүмүүжүүлгэ ба хүдэлмэришэдэй социальна эдэбхи үүсхэлэй ургалта.

Заводой социальна түсэбтэ нимэ хубинууд байха гэбэл: 1). коллективэй ажал ябуулгын материальна ба соёл культурын эрхэ байдалай хүгжэлтын дүнгүүд; 2) хүдэлмэришэн бүхэнэй ажал ябуулгые харуулhан баримтанууд, 3) тэдэнэй оюун бодолой ургалтын үрэ дүн.

1-дэхи бүлэг асуудалнуудта технико-экономическа болон социально-экономическа баримтанууд (ажалай эрхэ байдал, олзо доход, гэр байра ба амаралтын бааза гэхэ мэтэ) ороно. Энэ түрүүшын бүлэгэй баримтанууд предприятиин социальна түсэблэлгын үндэhэ hуури болоно.

2-дохи бүлэгэй асуудалнууд социальна эдэбхи үүсхэл харуулна гэбэл: үйлэдбэридэ, мүрысөөндэ, ниитэ олоной хабаадалгатай хүтэлбэрилгэдэ, ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ, hуралсалда хабаадаха, ажалай журам сахиха болон сүлөө сагаа зүбөөр ашаглаха асуудалнууд оролсоно. Энэ бүлэгэй онсо зүйлынь юун болоноб гэбэл, ажалай үрэ дүн харуулна бэшэ, харин хүдэлмэрилэгшэдэй гурим журам ба аяг зан тодорхойлно.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхын тулада социальна нөөсэнүүдые шэнжэлхэ ба ашаглаха хэрэг эрхилэгдэжэ, нэгэ зарим предприятинуудта социологическа шэнжэлэлгэнүүд хэгдэнэ. Тиигэбэшье заводто ёhотой социологтой уулзаха гээшэ хомор.

Эрдэм наукада үндэhэлhэн түсэбүүдые табихын тула шухала социальна мэдээнүүдые суглуулха хэрэг hайжаруулха зэргэтэй. Нимэ мэдээнүүдые суглуулха гээшэ социальна шэнжэлэлгэнүүдые саг үргэлжэ эрхилhэнэй үрэ дүн болохо байна.

Буряадай филиалай ниитын институдай философиин сектор республикын предприятинуудта социальна түсэб табилгадань туhалха хэмжээнүүдые харааланхай.

1975 ондо бидэнэр авиазаводто, ЛВРЗ-дэ, «Электромашина» ба нарин сэмбын комбинадта комплексно шэнжэлэлгэнүүдые нимэ асуудалнуудаар хээбди: 1) юhэдэхи табан жэлэй туршада мэргэжэл болон социально-демографическа бүридэлэй хүгжэлтын ябаса, мүн энээн дээрээ үндэhэлэн эдэ бүгэдын хубилалта арбадахи табан жэлдэ хараалагдаа; 2) хүдэлмэришэдэй болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй юрэнхы эрдэм ба мэргэжэл дээшэлүүлхэ эрилтэ хангалгаар, мүн эдэ асуудалнуудаар дурадхалнууд бэлдэгдээ; 3) хүдэлмэришэдэй предприяти доторoo нэгэ цехээ ондоо цехтэ ошохо болоод, коллективтээ хүдэлхөөшье болилго, энэ шухала хэрэгые гурвимшуулга; 4) хүтэлбэрилхы тушаалтадай болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй бүридэл, эдэнэрэй сагаа ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэлгэ ба АСУ нэбтэрүүлhэн эрхэ байдалда предприятиин эмхидхэхы бүридэлэй шэнэ хубилалтануудые уридшалан хараалха, АСУ-гай саашадаа үзүүлхэ социальна нүлөөгэй асуудалнууд.

Анкетнэ болон бэшэшье аргануудаар харюунууд абтажа, олон тоото мэдээнүүд ЭВМ дээрэ шэнжэлэгдээ. Тиин таблица, диаграмма болоод бэшэшье баримтата үрэ дүнгүүд бэлдэгдээ.

Манай филиалай эрдэмтэд нарин сэмбын комбинадай хүдэлмэрилэгшэдтэй суг арбадахи табан жэлэйнь социальна хүгжэлтын түсэб табилсаа. Тиин шэнжэлэлгэнүүдтэ үндэhэлэн дурадхалнууд бэлдэгдээ.

Социальна түсэблэлгэ соо эрдэм наукын үйлэдбэридэ оруулха хубита мэргэжэлтэдэй болон бүхы коллективэй урда эли бодоор табигдаха зэргэтэй. Тус түсэбтэ үйлэдбэриие хүтэлбэрилхэ хэрэг комплексноор табигдаха ёhотой.

Мүнөө инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай эхэнхи саг үйлэдбэри хүтэлбэрилгэдэ гаргагдана, харин зохёохы ажалдань даншье hаа бага саг үлэнэ. Ингээд инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хэдэг ажал ЭВМ болон АСУ-гай бэелүүлжэ захалхада, ажалынь горитойгоор хүнгэрхэ байна. Тиимэhээ АСУ болон ЭВМ түргэнөөр хүдэлмэридөө нэбтэрүүлхэ гээшэ мүнөө үеын эрилтэ болонхой.

Мэргэжэлэй бүридэл шэнжэлэгдэжэ, оньhожоруулагдаhан ба оньhожоруулагдаагүй ажалда хүдэлдэг зоной, мүн хүндэ ажал хэдэг эхэнэрнүүдэй гоо элирүүлэгдэхэ байна. Ажалай эрхэ байдал шэнжэлхэ шухала. Хүнэй бэедэ хоротой ба муугаар нүлөөлдэг ажалда хүдэлдэг зоной тоо үсөөрүүлхэ, ажалайнь эрхэ байдал hайжаруулха хараа хэмжээнүүд эдэ шэнжэлэлгэнүүдэй ашаар түсэбтэ хараалагдана. Комплексно шэнжэлэлгэнүүд социальна түсэблэлгын олон асуудалнуудые шиидхэхэ байна.

Предприятинуудта социальна түсэблэлгын эмхидхэлые hайжаруулхынгаа хажуугаар Улаан-Үдэ хотын социальна хүгжэлтые 1990 он болотор урдишалан хараалха ёhотой болонобди. Энээнэй ашаар түрэл хотынгоо социальна хүгжэлтые бүхы талаарнь: материальна, оюун бодолой, соёл культурын болон ажалшадай hуудал байдалай эрилтэнүүдые hайнаар хангаха, мүн үзэл сурталай шанар шэнжые бодомжолhон модель таарyулан зохёомоор. Энэ модель ажабайдалай бүхы шэнэ хубилалтануудые хараадаа абаха ёргэтэй. Нимэ ехэ хэрэг бүтээгдэбэл, Улаан-Үдын хүгжэлтые шадамараар хүтэлбэрилхэ онол арга олдохо hэн. Саашадаа энэ модель манай хото городто АСУ зохёон тогтоохын эшэ үндэhэн болохо байна. Мүнөөнэй городуудта АСУ хэрэглэхэ саг дүтэлөө. Юуб гэхэдэ, жэл ерэхэ бүри ажабайдалнай хүгжэнэ, тиин шэнэ шэнэ шухала асуудалнууд обществын урда табигдана.

Предприяти, район, хото болон бүхыдөө республикын социальна хүгжэлтын түсэбүүдые табиха хүдэлмэри эдэбхижүүлхын тулада 1974 ондо энэ асуудалаар болоhон научно-практическа конференциин дурадхалнуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ саг ерээ. Тиин городой нэгэ институдта ажахын тоосооной томо лаборатори бии болгобол hайн бэлэй. Тус лабораториин ажалда ниитын эрдэмэй олон кафедрэнүүдэй научна хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадаха ёhотой. Мүн техникумүүдэй багшанар, проектнэ эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд энэ хэрэгтэ заатагүй хабаадуулагдаха зэргэтэй.

Нимэ лабораториин хүдэлмэрилэгшэдэй ударидалга доро социальна түсэблэлгэ зохёохо талаар шэнжэлэлгэнүүд хэгдэжэ, эрдэмтэдэй дурадхалнууд тэдэнэй өөhэдынь хабаадалсалгатайгаар ажабайдалда нэбтэрүүлэгдэхэ ёhотой.

Манай hанахада, Буряадай филиалай болон республикын Статуправлениин тоолоолгын түбүүд ажахын тоосооной лабораториин техническэ бааза болохо байгаа.

Эндэ хэлэгдэhэн асуудалнуудые хуби хубяарнь таhалжа, үшөө бодомжолжо үзэхэ, шэнжэлхэ зэргэтэй. Тиибэшье, социальна түсэблэлгын гол хараа болон зорилгонууд мүнөө үедэ зүбшье, ойлгосотойшье гэжэ бидэнэр hананабди.

Дээрэ дурдагдаhан эдэ бүхы асуудалнуудые городой партиин болон совет органууд мүн предприятинуудай болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд хараажа үзэхэ, зүбшэн хэлсэхэ аабза гэжэ найданабди.

К. БАТОРОЕВ,
естественнэ эрдэмэй институдай ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ, философиин эрдэмэй кандидат.

АЛДАРТАНАЙ ҮГЭН

Республикымнай автомобильна парк жэлhээ жэлдэ хүгжэнэ. Тиимэhээ жолоодоод ниитын журам, харгыгаар ябаха дүрим hайн сахихаhаа гадна, машинын саг болзортонь заhабарилха, зүбөөр харууhалжа ... уялгатай.

... эрилтэнүүдэй хэр зэргэ дүүргэдэг байhые ... түүлхын тула Улаан-... жолоошодой дунда ... ода аюулгүй ябадал ... түлөө» гэhэн мүрысөөн ... нёдондо жэлhээ эхилээ ... Энэ мүрысөөн 8 hарын ... ада үргэлжэлжэ, жолоод хаpгыгаар ябаха ... баримталхаhаа гадна ... зүбөөр эмхидхэхэ хэ... ехэхэн анхарал хан...

... рынгөө хэрэгтэ бүхы ... табин, оролдосо шалгаран хүдэлhэн ... жолоошодой дундаhаа ашаа ... автотранспортна ... предприятиин (Улаан ... жолоошон Николай ... Елькин онсо илгагдаа. Тэрэ тус мүрысөөндэ ... үлэй зэргэдэ гара... байна.

Николай Иванович 1938 ... ахилжэ нэгэл газартаа ... Эсэгэ оронoo хамгаалха ... Агууехэ дайнда мордожо, дүрбэн жэл соо дайн... дань лэ ажалынь ... hэн. Сталинград ... Берлин хүрэтэр ... замаар гараhан ... Елькин Улаан Одоной орденоор, «Шэн габьяагай түлөө», «Дайшалхы ... түлөө», «Сталинград хамгаалhанай түлөө», ... «Берлиние абаhанай түлөө» гэhэн олон тоото медальнуудаар шагнагдаhан юм.

Дайн дүүрэжэ, сэлдат түрэл Улаан-Үдэдөө ерэхэдээ, нөөхил автомашинынгаа жолоо бариа hэн.

— Дайнай hүүлэй жэлнүүдтэ хүшэр хүндэ байгаа даа. Республикынгаа олон аймагуудта элдэб ашаа зөөhэн байнаб, — гэжэ Николай Иванович дурсан хөөрэнэ.

1953 ондо социалис мүрысөөнэй дүнгүүдэй согсологдоходо, дүй дүршэл ехэтэй, үнинэй жолоошон «ЗИС-5» түхэлэй автомашинаяа капитальна заhабаригүйгөөр 100 мянган километртэ ябуулhан байгаа. 1969 ондо түрүү жолоошон рефрежератор абаа hэн. Тэрэ гэhэнhээ хойшо ниитын эдеэ хоол бэлдэдэг газарнуудта, складуудhаа элдэб продуктнуудые зөөнэ.

Магазинуудай, хүүгэдэй саад ба hургуулиин столовонуудай хүдэлмэрилэгшэд Николай Ивановичай машинаараа ерэхыень хүлеэжэл байдаг. Жолоошоншье тэдэнэй эрилтэ саг соонь дүүргэжэ, харюусалгатай ажалдаа оролдосотойгоор хандана. Тэрэнэй хүдэлмэрилхэ халаанда найманалгандаа эдеэ хоол бэлдэгшэд урма баяртайнууд байдаг.

Харин коллектив соогоо Н. И. Елькин эрхим мэргэжэлтэн, дүй дүршэлтэй, hурган хүмүүжүүлэгшэ гэжэ алдаршанхай. Тэрэ арбан дүрбэдэхи жэлээ 29 жолоошодhоо бүридэhэн эбтэй эетэй бригада хүтэлбэрилнэ. Бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ юhэдэхи табан жэлэй даабарита түсэбые 4 жэл 6 hара соо дүүргээ hэн. Бригадань hараhаа hарада даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг.

Энэ бэрхэ жолоошон түлишэ алмаха хэрэгтэ ехэхэн хубитаяа оруулжа шадана. Юhэдэхи табан жэлэй туршада 65.000 километртэ нэгэ машинын ябахаар түлишэ алмаа.

Дайнай дүүрэhэнhээ хойшо шэн зоригто ажалай үльгэр жэшээ харуулhанайнгаа түлөө Николай Иванович Ленинэй, «Октябриин революциин», Хүндэлэлэй Тэмдэг орденуудаар, «Ажалдаа шалгарhанай түлөө» гэhэн медаляар шагнагдаhан байна.

Энэ бүгэдэ амжалтануудыень тэмдэглэн, «Харгыда аюулгүй ябадал сахихын түлөө» гэhэн мүрысөөнэй жюри тэрэнэй ажалые онсо тэмдэглээ. Харгын дүрим эбдэнгүй, харгыда гэнэ усал ушаруулангүй ажалладаг Н. И. Елькиндэ тус мүрысөөндэ илагшын талон hаяхан барюулагдаба.

В. МАЛЬЦЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мүрысөөндэ илагша, эрхим жолоошон Н. И. Елькин.

Авторай фото.

Нюдэ баясуулмаар

КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдаhан «Ажалай алдар соло» гэhэн уран зурагай выставкын нээгдэhэн тухай мэдээсэл газетэдэ бэшэгдээ, радио, телевиденеэр дамжуулагдаа hэн. Зүгөөр эндэ бидэнэр выставкын нэгэ таhаг болохо гар урлалга-шэмэглэл тухай хөөрэхэ hанаатайбди. Тиихэ зуураа нэн түрүүн уран зураг тухай эндэ тобшохоноор хэлэе.

Мэдээжэ уран зураашан Е. Н. Неволинагай бүтээhэн «Эдир наhан», «Түрэ хурим» гэжэ зурагууд удхынгаашье, бүтээгдэhэнэйнгээшье талаар hайнууд байна. Мүн Буряадай АССР-эй арадай уран зурааша А. А. Окладниковай зурагууд эрэлхэг декабристнууд тухай хөөрэhэн уран гоё новеллэнүүд болоно.

РСФСР-эй габьяата, Буряадай АССР-эй арадай уран зурааша А. Н. Сахаровская hүүлэй үедэ бүтээhэн шэнэ зохёолнуудаа олоной үзэмжэдэ табяа. Манай суута эхэнэрнүүд — РСФСР-эй габьяата врач Е. М. Никифорова, түүхын эрдэмэй кандидат К. М. Герасимова, техническэ эрдэмэй кандидат Сыренова гэгшэдэй портредүүдые бүтээhэн байна.

Хоридохи зуун жэлэй агуу барилга — БАМ-ые харуулха зорилго уран зураашадай урда табигдана. Энэ зорилгые зураашад Т. А. Рудь, В. Ф. Архипов гэгшэд дүүргэхые эрмэлзэнэ. Т. Рудь гэгшын бүтээhэн «БАМ-ай байдал», «Тазы—Уоян харгы дээрэ», Г. Купцовой «Хамшын үглөөгүүр», В. Ф. Архиповай «БАМ-ай шэнэ участок» гэhэн зурагууд тэрэ хойто зүгтэхи баатар барилгашадые харуулна.

Мүнөө гар урлалга-шэмэглэл тухай. Уран зурааша А. П. Хомяков шабараар, модоор элдэб юумэнүүдые хэдэг юм. Тэрэнэй бүтээhэн «Һайндэр» гэhэн триптих хүнэй дура сэдьхэл буляама гоёор хэгдэнхэй. Мүн «Хонишон», «Эхэ» гэhэн бүтээлнүүдынь байгуулгынгаа, удхынгаа талаар уран зурагай үндэр эрилтэдэ хүрэмөөр.

Уран зураашад Г. Г. Васильевай «Шубуу тэбэриhэн хүбүүхэн», М. Б. Эрдынеевэй «Эхэ» гэhэн скульптуранууд олоной анхарал татана.

Үшөө 1975 ондо арадай уран бүтээл, арадай урлалга тухай КПСС-эй ЦК-гай, партиин Буряадай обкомой тогтоолнууд гараа hэн. Мүнөө Буряадай Урал зураашадай холбооной дэргэдэ алташа, мүнгэшэ дархашуулые-залуушуулые hургаха мастерскойнууд нээгдэнхэй. Мэдээжэ дархан Р. Д. Нохоров тэндэ залуушуулые мүнөө hургадаг юм.

Энэ выставкэ дээрэ дархашуулай элдэб олон бүтээлнүүд табигданхай. Суута дархан Сосор Санжиевай хүбүүн Д. Санжиевай хэhэн зүүдхэлнүүд гоё hайханшье, уранаар дархалагдаhаншье байна. Тэрэ эхэнэрэй зүүдхэлнүүд дээрэ буряад арадай угалзанууд hиилэгдэнхэй, сохигдожо хэгдэнхэй.

Мүн Ц. Д. Доржиевагай, Р. Д. Нохоровой, Б. Г. Жамбаловай мүнгөөр, үнэтэ шулуунуудаар бүтээhэн зүүдхэл гоёолто, хутаганууд, гааhанууд хүнэй нюдэ шэмэглэн баясуулна.

Арадай урашуул, дархашуулай бүтээлнүүдые үшөөл олоор хүн зоной үзэмжэдэ табижа байгаа hаа, тон hайн бэлэй гэhэн hанамжанууд харагшадай зүгhөө ороно. Энээниие тон зүб гэжэ hанамаар. «Ажалай алдар соло» гэhэн выставкэ хадаа манай уран зураашадай үе сагтаяа суг алхалжа, баатар совет арадайнгаа соло дуудаhан зохёолнуудые бүтээжэ, бүтээхэшье байhыень эли тодоор харуулба.

Ю. ХУДУГУЕВА,
Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай выставкын хүдэлмэрилэгшэ.

ЮРЫН ХҮН ТУХАЙ

УРАН НЯГТА ЭСХЭГШЭ

Софья Бимбаевна тон юрын, ... зантай эхэнэр юм. Гэбэшье ... тэрэ нэгэл ондоохон шэн... хүгэрээшьеб хүнэй анха... хурэhөөр татаадхидаг. ... тэрэ юумэ оёжо бай... харахада, уран нягтын ... лэ ойлгохот.

... ажалда орохон түрүүшын ... оролдосо ханамжаараа ... байба. Түрүүшүүлэй ... хүшэршэг байг...

... Софья Бимбаевна ... hанаhанда хүрэмэ ... нуудые оёжо hураба. ... тэрэнэй эгээ ехэ баярын ...

... hүүлдэ эгээл моодно... костюмуудые оёдог боло... Нягтааршье, аятай... гоёоршье оёдог байба. ... тиимээр лэ оёхо ёhотой ха ... үнөө илангаяа залуушуул ... гоёор хубсалха дуратай ...

... жэл Зэдын аймагай ... ажаhуудалай эрилтэ ... комбинадhаа оёдолшон ... дээшэлүүлхэ хоёр ... бүхэсоюзна курсада hу... эльгээхэ болохо... гансал тэрэниие, Сансуева ... Бимбаевнае эльгээхэ ... Софья Куйбышев хо... хаанаhаа сугларhан ... hурахадаа, ганса... мэргэжэлые дээшэлүүлээгүй, мүн олон hонин юумэ үзэжэ, мэдэжэ абаа. Мүн музейнүүдээр, выставкэнүүдээр ябаа, Куйбышев хототой танилсаа. Софья Бимбаевна дүрбэн үхибүүдтэй юм. Хэды сүлөөгүйшье hаа, hонин hонин номуудые уншаха сагаа олоод лэ байдаг.

Куйбышев хотодо бүхэсоюзна курса дүүргэжэ ерэhэнэйнгээ hүүлээр Софья Бимбаевна эсхэгшэ болонхой. Эсхэгшээр тэрэ удаан хүдэлөөшьегүй hаа, энэ харюусалгата хүдэлмэрэе шанар hайнтайгаар хэдэг. Тэдэншье эсхэгшэhээ хубсаhанай шанар дулдыдадагынь мэдээжэ.

Софья мүнөөнэй моодые hайн мэдэдэг, ойлгодог, уран гартай юм. Хубсаhанай зүйл, оёдол бүриие тэрэ хёрхоор ажаглана, гарнуудынь шадамараар, мэргэнээр хүдэлнэ. «Иимээр оёо hаа, дээрэ»,—гээд тэрэ фасон заhана. Һүүлдэнь оёгдоhон hайндэрэйнгөө платинуудые үмдэhэн эхэнэрнүүд гэрэлэй урда зогсон, эсхэгшэ Софья Бимбаевнада, оёдолшодто баяр баясхалан хүргэхэл.

Тэрэнэй хани нүхэдүүд Софья Бимбаевнагай эгээл эрхим эсхэгшэ-мастер болохыень хүсэн найдадаг.

С. ГЫРЫЛОВА.

телефон · телеграф · радио

ХИЛЫН СААНАҺАА

БУХАРЕСТ

Делегациин ажал ябуулга hайшаагдаа

ТАСС

РКП-гэй ЦК-гай Политическэ гүйсэдхэхэ комитедэй, СРР-эй экономическа, социальна хүгжэлтын Дээдэ Советэй, Министрнүүдэй Соведэй саг үргэлжын бюрогой хамтын заседани Бухарестдэ болобо. Түбэй хэдэ хэдэн эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна ба гүрэнэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд тэрээндэ хабаадаа. КПСС-эй XXV съездын хүдэлмэридэ РКП-гэй делегациин хабаадалсаhан тухай, мүн съездын хүдэлмэри тухай РКП-гэй Генеральна секретарь Н. Чаушеску гүйсэдхэхэ комитедтэ мэдээсэбэ.

Заседани тухай информационно мэдээсэл дотор иигэжэ тэмдэглэгдэнэ: КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэhэн элидхэл дотор, съездын делегадуудай хэлэhэн үгэнүүд соо хоёр съездын хоорондохи үедэ партиин хүтэлбэри доро СССР-эй арадуудай туйлаhан ехэ амжалтанууд тэмдэглэгдэhэн, саашанхи жэлнүүдтэ совет обществын социально-экономическа хүгжэлтын хараа түсэбүүд СССР-эй гадаадын политикын ба уласхоорондын байдалай асуудалнууд хаража үзэгдэhэн байна.

КПСС-эй XXV съезд дээрэ РКП-гэй делегациин, партиин Генеральна секретариин хэhэн ажал ябуулгые Политическэ гүйсэдхэхэ комитет гүнзэгы сэдьхэлhээ hайшааба.

Нүхэр Н. Чаушеску түрүүтэй РКП-гэй делегациин КПСС-эй XXV съездын хүдэлмэридэ хабаадаhан ушар РКП-гэй ба КПСС-эй хоорондохи, Румыниин ба Советскэ Союзай хоорондохи, хоёр ороной арадуудай хоорондохи хани барисаанай, харилсаа холбооной, hаналаа нэгэдэлгын, мүн хоёр ороной арадуудай аша туhада, эб найрамдалай ба дэлхэйн социалис оронуудай хэрэгтэ эдэ бүхы харилсаагаа гүнзэгырүүлэн хүгжөөхын түлөө манай партиин хүсэжэ байhанай гэршэ тэмдэг болоно гээд Политическэ гүйсэдхэхэ комитет тоолоно гэжэ мэдээсэл дотор саашадаа хэлэгдэнэ.

ЛОНДОН

Бүхы арадуудай аша туhада

ТАСС.

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXV съезд коммунизм байгуулха хэрэгтэ агууехэ үшөө нэгэ шата болоо гээд Урда Африкын Коммунис партиин түрүүлэгшэ (ЮАКП) Юсуф Даду мэдүүлээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэhэн элидхэл түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэндэ туйлай ехэ удха шанартай гээд тэрэ тэмдэглээ. Энэ элидхэл хадаа үнгэрhэн жэлнүүдтэ амжагдаhан агууехэ туйлалтануудай дүн гаргаад, гансашье совет хүнүүдтэ бэшэ, мүн бүхы дэлхэй дээрэхи хүнүүдтэ hайн hайхан ерээдүй тээшэ дабшаха зам тодорхойлно.

Съезд болбол эб найрамдалай түлөө, уласхоорондын түгшүүрилтэ байдал hуларуулхын түлөө тэмсэлдэ туйлагдан ехэхэн амжалтануудые тэмдэглэhэн байна. Эдэ амжалтанууд КПСС-эй XXIV съезд дээрэ баталан абтаhан Эб найрамдалай программа бодотоор бэелүүлhэнэй үрэ дүнгүүд мүн болоно. Дэлхэйн гурбадахи дайнай аюулhаа хүн түрэлтэниие абарха, буу зэбсэг хуряахын түлөө, социальна дэбжэлтын болон арадуудай бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлые улам шангадхаха хэрэгтэ XXV съездын шиидхэбэринүүд зорюулагданхай гээд ТАСС-ай корреспондентдэ үгэhэн интервью соогоо Ю. Даду хэлэhэн байна.

ЛИМЭ

Перугэй ажалшадай бүгэдэ ниитын (ВКТП) эндэ боложо байгаа IV съезд дээрэ ВКТП-гэй национальна соведэй тоосоото элидхэлые ороной профсоюзуудай энэ томо нэгэдэлэй генеральна секретарь Густаво Эспиноса хээ.

Перугэй политическэ ба экономическа байдал, революционно хүдэлөөндэ ажалша арад ниитын хабаадалсалгые шэнжэлхэ зуураа, Г. Эспиноса иигэжэ мэдүүлээ: экономическа талаараа бэеэ даанхай байдалтай болохо, ажалшадай байдал hайжаруулха хэрэгтэ зорюулагдаhан түрүү шэнжэтэй хубилалтануудые хүдэлмэришэн анги дэмжэнэ.

Перугэй профсоюзуудай хуралдаан

ТАСС

Гэбэшье, дотоодын хархис этэгээдүүдэй эсэргүүсэлтэ хүсэдөөр дарагдаагүй гэжэ элидхэлшэ онсолон тэмдэглээ.

Орон дотор хэгдэжэ байгаа социально-экономическа хубилалтануудые үргэлжэлүүлхын, улам гүнзэгырүүлхын түлөө тэмсэлдэ ажалшадай бэелүүлхэ зорилгонууд тус элидхэл дотор хараалагдаа.

ПЕКИН

Хитад доторой политическэ тэмсэл

ТАСС

«Хоёр хараа шугамай зүрилдөөтэ тэмсэл» гэжэ хуулитаар нэрлэгдэhэн айхабтар шанга тэмсэл маоис парти дотор боложо байна гээд Хитадай хэблэлдэ үдэр бүхэндэ толилогдоhон ехэ материалнууд хөөрэнэ. «Парти дотор засаг ехэтэй, капиталис замаар ябаhан хүнүүдтэ» шанга добтолго хэгдэнэ гэжэ «Жэньминь жибао», «Гуанмин юибао» газетэнүүд бэшэнэ. «Баруунай хархис хэлбэригшэдэй заhархые яашье хүсэдэггүй хүтэлбэрилэгшэ» тушаа тон ехэ гэмнэлтэ хэлэгдэнэ. Мүнөөдөө тэрэнэй нэрэ хэблэлдэ дурдагданагүй.

Олон тоото статьянууд соо иимэ гэмнэлгэнүүд гансал гүрэнэй соведэй премьерэй орлогшо Дэн Сяо-пиндэ бэшэ, мүн бусадшье хүнүүдтэ зорюулагдана. Премьерэй үшөө нэгэ орлогшо Ли Сяньнянь, мүн обороныи министр Е. Цзянь-ин, гэгээрэлэй министр Чжоу Жун-синь, маоис партиин провинциальна комитедүүдэй нэгэдэхи секретарьнар Ляо Чжи-гао, Чжао Цзы-ян, Чжан Пин-хуа ба бусад олон ажал ябуулагшад тэрэнэй хажуугаар дурдагдана.

Тиигэжэ «соёлой хубисхалай туйлалтануудые батадхаха» урла доро далдалагдаhан Пекинэй хүтэлбэрилэгшэдэй кризисэй саашадаа гүнзэгыржэ байhан тухай эдэ бүгэдэ батална.

БОНН

ГКП-гэй СЪЕЗД

ТАСС

Германиин Коммунис партиин съезд мартын 19-дэ эндэ нээгдэбэ. Тэрэнэй хүдэлмэридэ 750 гаран делегадууд — хүдэлмэришэд, алба хаагшад, демократическа интеллигенциин болон залуушуулай түлөөлэгшэд хабаадана.

Тус съездые ГКП-гэй түрүүлэгшэ Г. Мис нээгээ. Тэрэ хадаа 30 гаран коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдые, тэрэ тоодо КПСС-эй ЦК-гай секретарь В. И. Долгих түрүүтэй КПСС-эй делегациие халуунаар амаршалаа.

Гурбан үдэрэй турша соо үргэлжэлхэ съездын делегадууд ГКП-гэй правлениин тоосоото элидхэл зүбшэн хэлсэхэ, партиин хүтэлбэрилхы органуудые hунгаха, партиин ябуулха дотоодын ба уласхоорондын политикын шухалын шухала асуудалнуудаар резолюцинуудые, шиидхэбэринүүдые баталан абаха байна.

«Томо капиталда эсэргүү ГКП-тэй хамта тэмсэхэ, социальна ба демократическа эрхэнүүдэй түлөө, эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй болон социализмын түлөө» гэhэн правлениин тоосоото элидхэлые съездын делегадуудай үмэнэ ГКП-гэй түрүүлэгшэ Г. Мис хээ.

ВАШИНГТОН

США-гай конгрессто Дж. Фордын эльгээhэн элидхэл

ТАСС

Президент Дж. Форд жэл бүриин элидхэл конгрессто эльгээбэ. Капиталис оронуудай 1975 оной экономикын байдал энэ элидхэл дотор шэнжэлэгдэhэн байна.

Баруун оронуудай, тэрэ тоодо США-гай экономикэ 30-аад онуудта болоhон «агууехэ доройтолгын» үеhөө хойшо үнгэрэгшэ жэлдэ эгээл ехэ туршалгада ороhон байха юм гээд энэ элидхэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Үнгэрhэн бүхы жэлэй туршада хүн зониие ажалда хабаадуулгын, үйлэдбэриин хүсэнүүдые ашаглалгын байдал бүри муудажа байгаа. США-да үйлэдбэриин хүсэнүүд 75—80 процентээр, бусад гол капиталис оронуудта 75 процентээр хэрэглэгдэhэн байна. 1975 оной эхиндэ США-гай бүхы национальна продуктын бодото хэмжээн 1973 оной дүрбэдэхи кварталайхитай сасуулхада, 6,6 процентээр хороо.

ТРИПОЛИ. Ливиин нийслэл хотодо эмнээлтэ болоhон уласхоорондын ярмарта 40 гаран гүрэн, тэрэ тоодо Советскэ Союз хабадана. Тэрэ ярмарта ходо хабадаг СССР-эй павильон томоонуудай тоодо ороно.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй павильон.
ТАСС-ай фотохроника.

ЗАЛУУ ДЕПУТАДУУДАЙ СЛЁТ

Аймагай түб Загарай тосхоной соёлой байшанда залуу депутадуудай слёт болобо. Аймагай, сельскэ болон поселково Соведүүдэй залуу 100 гаран депутат энэ слёдой хүдэлмэридэ хабаадалсаа. Иимэ слёт анха түрүүшынхеэ Загарайн аймагай Соведэй гүйсэдкомой, ВЛКСМ-эй райкомой үүсхэлээр эмхидхэгдэhэн байна.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ, КПСС-эй XXV съездын делегат Б. С. Семёнов залуу депутадуудай слёдой хүдэлмэридэ хабаадажа, «Советскэ Союзай Коммунис партиин XXV съездын түүхэтэ удха шанар болон тэрэнэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ депутадуудай дүүргэхэ үүргэ» гэhэн элидхэл хэбэ. Нүхэр Семёновой элидхэлые суглараашад ехэ анхаралтайгаар шагнаhан байгаа.

«1976 ондо аймагай экономико ба соёл культурые хүгжөөхэ түсэб болон залуу депутадуудай үүргэ» гэhэн асуудалаар ВЛКСМ-эй Загарайн райкомой нэгэдэхи секретарь Вячеслав Хингелов слёт дээрэ элидхэбэ. Аймагай арадай ажахын hалбаринуудта, соёл-гэгээрэлэй эмхи зургаануудта хүдэлдэг залуу депутадуудай ажал хэрэг, тэдэнэй саашадаа бэелүүлхэ зорилгонууд тухай элидхэлшэ тодорхойгоор хөөрөө.

Аймагай Соведэй үнинэй депутат, элүүрые хамгаалгын ба социальна тэдхэмжын талаар аймсоведэй саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшэ П. Б. Тармаханов депутадай уялга, ажал ябуулга тухай слёдто хабаадагшадта хөөрэжэ үгэбэ.

Шэнэ-Бэрээнэй заводой токарь, аймагай Соведэй депутат И. Дронов слёт дээрэ үгэ хэлээ. Тингэхэ зуураа заводой хүдэлмэришэдэй КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдээр урмашажа, шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болзорhоонь урид дүүргэхэ эрмэлзэлгэтэйгээр ажаллажа байhан тухай слёдой хүдэлмэридэ хабаадагшадта мэдүүлбэ.

— 1976 оной хубиингаа үйлэдбэриин түсэбые октябриин 29-дэ — Ленинскэ комсомолой мүндэлhэн үдэр, арбадахи табан жэлэй даабарие гурбан жэл соо дүүргэхэ зорилготойб. Түрэл партиингаа съездын шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон иимэ социалис уялга абаад, эрхим шанарай табан жэлдэ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахыетнай таанадые уряалнаб, — гэжэ залуу депутат И. Дронов хэлэhэн байна.

Слёдой хүдэлмэридэ хабаадагшад резолюци баталан абаа. Залуу депутадуудай түрүүшын слёт hонирхолтойгоор үнгэрбэ.

Манай корр.

«СЭЛЭНГЭ—76»

Дулаан уларилтай Хара далайн эрьедэ СССР-эй бүхы классуудай футболистнууд суглараад, hуралсал, hорилгоёо эхилэнхэй. Байгша ондо «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ зургаан зоно боложо хубаарhан 120 команда түрүү hууриин түлөө наадаха болоно. Энэнэй гурбан зонодонь России Федерациин, гурбандань союзна республиканuудай команданууд наадахаар хараалагданхай. Манай «Сэлэнгэ» команда табадахи зоной арба найман командатай наадаха юм. Энэ зонодо Ураалай, Сибириин, Алас-Дурнын футболистнууд оруулагдаhан байна.

Табадахи зонодо манай республикын футболой нааданда дуратайшуулда мэдээжэ болоhон Владивостогой «Луч», Хабаровскын СКА, Благовещенскын «Амур», Шэтын «Локомотив», Красноярскын «Автомобилист», Новосибирскын «Чкаловец», манай «Сэлэнгэ», Барнаулай «Динамо», Томскын «Торпедо», Омскын «Иртыш», Нижний Тагилай «Уралец», Тюмениин «Нефтяник» гэhэн команданууд байгша оной наадaнда хабаадаха юм. Тиихэдэ манай зонодо шэнэ команданууд нэмэжэ оруулагдаа. Ямарнууд бэ гэхэдэ, Свердловскын «Уралмаш», Братскын «Энергия», Магнитогорскын «Металлург», Оренбургын «Локомотив», Уфагай «Строитель», Ижевскын «Зенит» команданууд болоно.

«Сэлэнгэ» командын футболистнууд шэнэ сезондоо үнгэрэгшэ жэлэй декабрь hарahaa бэлдэжэ эхилhэн. Эдэнэр hорилго, hуралсалаа Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай спортын зал, авиационно заводой тамаралгын бассейн, «Труд» бүлгэмэй санын бааза дээрэ үнгэргэhэн байна. Командын бүридэлдэ Титов, Кизеев, Русяев, Шутько, Плюснин, аха дүү Кокоринтон, В. Михнов, Пастухов, Чупров, Тутаев, Заиграев, Жанаев, Пугач (энэ добтологшо дахинаа бусажа ерээ), залуу футболистнууд — вратарь Павлов, добтологшод Казанцев, Ветров, Эдуардов, аха дүү Костылёвтон абтанхай.

Урдандаа «Сэлэнгэ» командада наадаhан футболистнууд Самсонов, Бушуев, Солонский, А. Михнов гэгшэд элдэб шалтагаанаар командын бүридэлhөө гаргагдаhан байна.

Командын ахалагша тренерээр СССР-эй спортын мастер Борис Абрамов, тренернүүдээр Александр Мерзляев, Виктор Чикачёв, командын начальнигаар Андрей Жамьяндабаев гэгшэд баталагдаба.

«Сэлэнгэ» командын футболистнууд мартын арбан табанhаа Ленинабад хотодо hуралсал, hорилго үнгэргэхөөр ошоhон байна. Түрүүшынь наадан апрелиин hүүл багаар эхилхэ юм.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Петр Васильевич Архинчеев Улаан-Үдын авиапредприятиин экипажнуудай ... гэндэ ахалагша бортмеханигаар ажалладаг юм. Нэгэдэхи классай мэргэжэлтэй ... хэр Архинчеев ажалдаа амжалта туйлажа ябадагаараа бусадай дундаhаа онсо ... гардаг болонхой.

Мүнөө тэрэ отрядайнгаа партийна эхин организациин секретаряар hунгагданхай. Өөрынгөө ажалай баян дүршэлые залуушуулда дамжуулна, hурган хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэй хабаадалсана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: П. В. Архинчеев.

А. СУЛТАНОВАЙ фото.

УУЛЗАЛГА үнгэргэгдөө

Улаан-Үдын түбэй библиотекэдэ уран зохёолшо М. Степановай «Үүрээр hүнэhэн hүни» гэhэн номоор уншагшадай конференци үнгэргэгдөө. Хүн зониие номоор хангадаг таhагай хүдэлмэрилэгшэд конференци эмхидхэжэ, номой авторые энэ уулзалгада урид hан байна. Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын хүдэлмэрилэгшэд тус хэмжээ ябуулгада хабаадалсаа.

Библиотекын уншалгын зал соо «М. Н. Степанов — уран зохёолшо ба оршуулагша» гэhэн выставкэ олоной анхарал татаа. Эндэ С. Забадаевай, В. Ц. Найдаковой, Р. Белоглазовагай, В. Бушинай шэнжэлхы удхатай статья, тэмдэглэлнүүд оролсоно.

Нэн түрүүн библиотекарь А. Филиппова М. Степановай намтар, зохёохы ажал ябуулга тухай тобшохоноор хөөрөө. Удаань автор роман яажа бэшэhэнээ, материалнуудые суглуулhан тухайгаа хөөрэжэ үгөө.

— Ажабайдалтай нягта холбоотой байхын тула элдэб хүнүүдтэй уулзаха, аяншалха хэрэгтэй, — гэжэ тэрэ тэмдэглэнэ.

Номой удхые зүб hэн хэлсэлгэдэ уншагшад Лазарев, Цыренжапов, Сапожников, Пономарёв ба бусадшье эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Конференциин түгэсхэлдэ М. Степанов саашанхи хараа зорилгонууд тухайгаа хөөрөөд, 30-аад оной үеын хүдэлмэришэн анги тухай бэшэжэ байhан шэнэ ном тухайгаа хөөрэбэ.

Манай корр.

Дашинима Бабалаев Захааминай аймагай Санагын дунда hургуули дүүргэhэнэй удаа, түрэл нютагтаа хүдэлхөөр үлэhэн байгаа. Тэрэ гэhээр олон жэл үнгэрөө. Д. Бабалаев үбhэ, зелёнко хуряалгын үедэ ходо бригадираар томилогдодог, мүн лэ механизатораар хүдэлдэг байhан.

Үнгэрэгшэ жэлдэ совхозой директор, партком залуу коммунистда адуу харууhалха харюусалгатай хүдэлмэри даалгаhан юм. Мүнөө Дашанима 200 гаран адуу даажа абаад, тэдэнээ hайнаар харууhалжа, олошоруулжа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу коммунист — адуушан Д. Бабалаев.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГТА

ХЭРЭН. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай үрэ-жэмэс болбосоруулдаг заводой коллектив арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлые ажалай амжалтатайгаар угтаhан юм. Мүнөө эдэнэр жэлэй эхинhээ габшагайгаар ажаллажа, аймаг соогоо түрүүлжэ эхилбэ.

Эдэнэрэй дундаhаа аршаан юулэдэг цехэй коллектив онсо шалгарна. Эдэнэр март hарада 475.000 шэл аршаан худалдаанда үгэхэ түсэбөө мартын арбан табанай байдалаар 300 мянгада хүргэhэн байба. Эндэ Л. В. Мягких, Г. Г. Иванова гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд, мүн аршаан юулэгшэд З. К. Сороковикова, Л. Я. Котовщикова, слесарь Д. Р. Замбалов, ашаалагша Н. П. Хандархаев гэгшэд эрхим hайнаар хүдэлжэ, үдэр бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ.

* * *

«Маяк» колхозой Гужарай отделениин комсомол, залуушуул түлеэ бэлэдхэлгээр воскресник үнгэргэбэ. Эдэнэр нэгэ үдэрэй туршада 48 кубометр түлеэ бэлдэhэн байба. Эндэ олоhон мүнгөөрөө тус ажахын комсомолшууд спортын хэрэгсэлнүүдые худалдажа абахаар шиидэбэ.

В. ТУЛАЕВ.

ВДНХ-да хабаадаха болобо

Улаан-Үдын госпромхозой ангуушад үнгэрhэн агнууриин хаhые баян олзотойгоор үдэшэбэ. Эдэнэр гүрэндэ ангай арhа тушааха түсэбөө 137,5 процент дүүргээ гэхэ гү, 38,5 мянган түхэригэй «зөөлэн алта» тушааhан байна. Тиин хэрмэнэй 5.290, шоныи долоон, hолонго болон үенэй 97, үнэгэнэй 23, шандаганай 840, булганай 22 арhан тушаагдаhан байха юм.

Ангуушадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ Кокорин тосхоной мэргэн ангуушан Гавриил Гаврилович Жарков түрүү hуури эзэлбэ. Бусадай дундаhаа эрхимлэhэн Г. Г. Жарков арадай ажахын туйлалтануудые харуулhан выставкэдэ Москва ошохо путёвкоор шагнагдаба.

Мүн ангуушад Ф. М. Рокочий, В. К. Платонов гэгшэд мүрысөөнэй дүнгөөр хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые эзэлээ.

Штатнабэшэ ангуушад соохоо Кордон тосхоной В. М. Григорьев 337 түхэригэй ангай арhа тушааhан байна.

Н. ГОМБОЖАПОВ.

БОЛОhОН УШАР

АНГУУШАНЩЬЕ БЭЩЭ hАА...

Хабарай сагай ерэхэдэ, ан арьяатанай эдишээ олохонь бэрхэтэй, хүшэр болодог. Энэ үедэ мяхаша ангууд гэрэй мал адууhанда шунахайржа эхилдэг. Таару аргын дайралдаал hаа, хони ямаа абаашахаар бэлэн ябадаг шуу.

Манай фермэ, отарын ойро тойронхи газарнуудаар гуринха шоныи hүрэгүүд бии боложо, агаар унхидан улилдахань дуулдаха. Олон тоото мүрнүүд үбэлжөөнэй газаагуур шэлүүhэнэй, зээгэнэй ерэhыень гэршэлдэг. Уданшьгүй тайгын эзэн бүхэ нойрhоо hэрихэнь.

Эгээл иимэ үедэ малшан hэримжэтэй байха зэргэтэй.

Зэдын аймагай Ториин совхозой Кузькино гэжэ газарта М. И. Семеновой отара оршодог. Хонидойнь байра соо hүниндөө ехэ дулаан, бүгшэм байдаг.

Тиимэhээ хонишод hүүлэй үедэ хонинойнгоо байрын үүдые хаангүй хонодог болоhон юм. Энээниень унхидаhан нэгэ шэлүүhэн хониной хорёо тээшэ hэмээхэнээр маряажа, шэмээгүйхэн дүтэлөө. Харуулда ... нохойнууд сожоошье ... гүй. Арьяатан нэгэ ... ень бажуужа, ... эдеэд, үлдэhэн ... хашаа соонь газар ... лажа, нөөсэ болгожо ... орхибо ха.

Шунахайржа, убай... hэн шэлүүhэн хоёрдохи ... ниидөө дахин ерэжэ, ... тараа найрлаад бусаш...

Отарые даагша М... Иннокентьевич уригд... айлшантай яагаад тэм... гэжэ бодомжолhоной ... буугаа сэбэрлээд, ... ушарта гэжэ хүндэ ш... бэлдэбэ. Мүн лэ хоёр ... гоо оohорлоод, хар... hууба.

Үдэшын 11 сагай ... багта нохойнууд ангай ... абажа, hэр-мэр гэлд... Эзэнэйнгээ табихаган ... харанхы руу, зн тээшэ ... дэшэбэ. Тэрэ доро нох... дай гангинаан дуулд... дэнэй шэлүүhэндэ ... тиишээ шэдүүлhэнинь ... госотой болобо. Хони... буу табихадань, хажу... ута hүүдэр hүндэлхэда... үгы болошобо. Уданш... нохойнууд hалбагар ха... тойрон дэбхэрэлдэжэ ... гаад, нэрэ hурагүй ху... жа оробо. Үнөөхи ангы... доной доодо гэшүүhэн ... гаража hуушанхай, ... hээ уртайгаар гэтэн ха... Тэрээндэ дүтэлхэнь аю... Ангуушан мэргэлэнш... холын зайhaa буудажа... Ангые миин лэ айлга... дөөжэ, зайлуулха hаа... байгаа.

...Шэлүүhэнэй ово б... мухарин, газарта уна... дань гайхагдаал гээша... хиржэ хэбтэhэн арь... түр зуура амяа таби... ба.

— Миил тушаан зай... жа, иимэ ушар тох... гээшэ аабза. Буугай ... эгээл толгой руунь т... байгааб, — гэжэ М. ... менов хөөрөө hэн.

В. КЛОЧИ...

ПРАВДА БУРЯ...

Нэгэдэхи хууд... «Республикын үдэр» ... луулбари. «Таряаша... барай ажал» — Н. Ж... вай статья. ВЛКСМ... нууд ...

ЭДИРШҮҮЛ ШАДАМАР БЭРХЭЭР НААДАНА

«Труд» бүлгэмэй шатаршадай дунда командаараа Улаан-Үдэ хотын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Энэ мүрысөөндэ хотын предприятинуудай арбан команда хабаадалсаhан байна. Команда бүхэндэ гурбан эрэшүүл, нэгэ эхэнэр шатаршан хабаадаhан байгаа.

Хэдэн үдэрэй туршада үргэлжэлhэн наадaнай дүн гаргахада, абажа боломоор 30-hаа 20,5 очкотой болоhон прибор бүтээлгын заводой команда түрүү hуури эзэлбэ. Тус командын үнинэй гэшүүд Белоконь, Худяков гэгшэд наадан бүхэнөө шадамар бэрхээр үнгэргэжэ, командаа түрүү hууриде гаргажа шадаба.

«Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордено «Электромашина» заводой, «Нефтестрой» гэдэг проектнэ эмхиин команданууд хоёрдохи, гурбадахи hуури эзэлээ. Эдэнэр тус тустаа 19—18,5 очкотой болоhон байба.

* * *

Улаан-Үдэ хотын шатаршадай клуб соо «Спартак» бүлгэмэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн эхилэнхэй. Энэ мүрысөөндэ 12 команда хабаадалсана. Команда бүхэнэй бүридэлдэ дүрбэн эрэшүүл, нэгэ эхэнэр, нэгэ даам наададаг спортсмен абтанхай.

Мүнөөдөө үнгэргэгдөөд байhан табан уулзалгын удаа СССР-эй Наукануудай академиин Зүүн Сибириин таhагай Буряадай филиалай эрдэмтэдэй залуу шатаршад эрхимлэжэ ябана. Эдэнэр дүн хамта 21,5 очкотой болонхой. Эрхимлэгшэдhээ гурбан очкогоор гээгдэжэ эхилhэн Буряадай геологуудай управлениин шатаршад хоёрдохи, соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай областной соведэй команда гурбадахи hуури эзэлнэ. Мүн мүрысөөндэ хабаадалсажа байгаа Улаан-Үдэ хотын Пионернүүдэй байшангай эдир шатаршад шадамар бэрхээр наадажа ябана.

В. МАМИЛОВ.

БЭЛЭГ

Бэшүүрэй аймагай больницын хирургическа отделениин корпус hаяхан ашаглалгада үгтэhэн юм. Аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ ба «Рассвет» колхозууд шэнэ телевизор худалдан абажа, тус отделенидэ табиба. Энэ хадаа хирургическа отделениин хүдэлмэрилэгшэдтэ, мүн аргалуулжа байhан хүнүүдтэ эрхим бэлэг болоно.

Больницын хүдэлмэрилэгшэд үбhэ таряа хуряалгын, хабартаа паар хахалалгын үедэ малшад, таряашадта али болохо туhаламжа үзүүлдэг байна. Хүдөөгэй ажалшадта медицинскэ туhаламжа хүргэжэ байдаг эдэнэр олониитын зүгhөө баяр баясхаланда хүртэбэ гээшэ.

В. БОРИСОВ.

ХҮНДЭТЭЙ ХҮНҮҮД

Шуhаяа үгэжэ, үбшэн хүнүүдтэ туhа хүргэдэг донорнууд Прибайкалиин аймагта олон юм. Эхэнэрнүүдэй түрөөд гү, али бэшэшье шалтагаанаар хүнэй шуhаяа гээhэн байгаа hаа, нэн түрүүн медицинын хүдэлмэрилэгшэд тэдэнэй ами наhые абархын тула түрүүшын туhаламжа үзүүлдэг болонхой. Жэшээнь, хүүгэдые эмшэлдэг врач Т. Г. Борчанинова, рентгенолог Д. Н. Калинин, санитарка В. Г. Ларионова, медсестра Л. Г. Яковлева гэгшэд үбшэн зондо хододоо түрүүшын туhаламжа үзүүлжэ байдаг юм.

Эдэнэрhээ гадна өөрынгөө hайн дураар шуhаяа үгөөд, хододоо элүүр энхэ ябадаг донорнууд аймаг дотор олон. Тэдэнэй тоодо хүдэлмэришэн В. П. Еремеев, «Прибайкалец» колхозой диспетчер Л. И. Зеленовская, «Межколхозстрой» нэгэдэлэй ПМК-гай бухгалтер В. П. Головина гэгшэд хүнэй ами наhа абарха хэрэгтэ ехэхэн үүргэ дүүргэнэ.

П. ГРИГОРЬЕВ.

ШЭНЭ ПРИБОР

Манай газетын уншагшад hая зохёогдон гаргагдаhан шэнэ электронно-газова анализатор гэhэн прибор ямар юумэндэ хэрэглэгдэнэб гэжэ асууhан байгаа. Энэ асуудалда Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын гүрэнэй автоинспекциин пропагандын таhагай начальник Д. ИВАНОВ харюусана.

Урда жэлнүүдтэ жолоошодой архи ууhые, уугаагүйе медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд юрын аргаар тодоруулдаг байhан юм. Энээнэй тулада шуhанай даралта хэмжэдэг прибор ба шэл стакан хэрэглэгдэдэг байгаа. 70-аад онуудай үедэ Мохово-Шинкаренкын индикаторна трубка бии болоо hэн.

Мүнөө жолоошодой архи ууhан ябадалые элирүүлхэ хэрэгтэ шэнэ «ПЭГАС» (электронно-газова анализатор) гэhэн прибор зохёогдон бүтээгдэбэ. Тус приборой ашаар хүнэй амилхада гаргаhан агаарта спиртын охиной байhан тодорхойлогдоно.

Жолоошоной элүүр байгаа hаань, приборой шкалагай стрелкэ нуль дээрэ тогтожо, дохёогой ногоон гал носоно. Харин заахашье hогтуу байгаа hаань, дохёогой улаан гал носодог, шкалагай стрелкэ нэгэнhээ хоёр тоо хүрэтэр урагшаа hолжордог юм.

Түрүүшын приборнууд Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын ГАИ-гай дежурна постдо, Кабанскын аймагай гүйсэдкомой ГАИ-гай отделенидэ тодхогдобо.

СССР-эй Элүүрые хамгаалгын министерство энэ прибор хэрэглэхэ тухай инструкци баталаа.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Мартын 21-hээ 28 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 21

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.45 — «День чудесный» — мультфильм (үнгэтэ). 11.00 — «Друг-волшебник». РСФСР-эй арадай артист Александр Роу. 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — СССР-эй, Аргентинын футболистнуудай мүрысөөн. (2-дохи тайм). (үнгэтэ). 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — Забhарлалга. 14.10 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 14.40 — Баримтата фильм 15.05 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 16.05 — «Уласхоорондын hонин» (үнгэтэ). 16.35 — «Новоселье» зүжэг-шэнжэлэл. Гүрэнэй Түбэй куклын театр СССР-эй арадай артист С. В. Образцовой хүтэлбэри доро зүжэг табиха. 18.00 — «Время». 18.30 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 19.00 — Забhарлалга. 19.10 — «А зори здесь тихие...» — уран hайханай фильм (2-дохи сери) — «Бой местного значения» (үнгэтэ). 20.40 — В. Атлантов дуулаха (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — «Хүдөөгэй час». 22.15 — «Впереди крутой поворот» — телевизионно баримтата фильм. 22.35 — «Түбэй телевидениин Бүхэсоюзна радиогой Ленинскэ комсомолой шангай лауреат болоhон эстрадна симфоническа оркестрэй концерт. Хүтэлбэрилэгшэ ба дирижерынь СССР-эй арадай артист Ю. Силантьев (үнгэтэ). 23.50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время». 00.40 — Эстрадна симфоническа оркестрэй концертын үргэлжэлэл (үнгэтэ).

ПОНЕДЕЛЬНИК, 22

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 15.40 — М. Горький. «Достигаев и другие» — Гүрэнэй Бага театрай табиhан фильм-зүжэг. 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Манай арадай суут» (буряадаар). 18.50 — Шэнэ hонин. 19.10 — Забhарлалга.

«Орбита». 19.10 — «Тарас Шевченко» — уран hайханай фильм (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — Спорт. И. Поддубныи дурасхаалда зорюулагдаhан бүхэ барилдаанай мүрысөөн. 2. Конькигаар уласхоорондын мүрысөөн. СССР, Норвеги, Голланди (үнгэтэ). 21.50 — «Казань» — баримтата фильм (үнгэтэ). 22.00 — «Социалис мүрысөөнэй дабшаса». 22.45 — «Хүгжэм. Залуу гүйсэдхэгшэд» (үнгэтэ). 23.20 — «Манай сэсэрлиг» (үнгэтэ). 23.50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита» — 18.30 — «Манай сэсэрлиг» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.00 — Уласхоорондын шэнжэлэл.

ВТОРНИК, 23

«Орбита». 16.50 — Джек Лондоной түрэhөөр 100 жэлэй ойдо. «Смок и малыш» — уран hайханай фильм (1-дэхи сери, үнгэтэ). 18.00 — «Время». 18.30 — «Баатаршалгын полевой почто».

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 19.20 — Шэнэ hонин. 19.35 — «Ленинскэ шанда хүртэхын түлөө». И. Андроников, «Воспоминание о Большом зале». СССР-эй арадай артист Ю. А. Забадский оролто үгэ хэлэхэ. 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — «Смок и малыш» — кинофильм (1-дэхи сери). 22.25 — «9-дэхи студи» — политическэ шэнжэлэгшэ Валентин Зорин дамжуулга хүтэлхэ. 23.25 — «Дэлхэйн арадуудай уран бэлиг» (үнгэтэ). 23.50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.10 — «Резервы второй целины» — баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 19.55 — Улаан-Үдэ хотын Октябрьскэ районой уран hайханай бүлгэмүүдэй концерт.

СРЕДА, 24

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 16.35 — «Смок и малыш» — кинофильм (2-дохи сери, үнгэтэ). 18.00 — «Время». 18.30 — «Залуу эрдэмтэд — Ленинскэ комсомолой шангай лауреадууд» (үнгэтэ). 19.00 — Забhарлалга. 19.10 — «Хабарай уянга» — концерт (үнгэтэ). 19.40 — «Мүнөөнэй эрдэм наука» (үнгэтэ). 20.15 — «Бүмбэрсэг дэлхэйн залуушуул». 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — «Смок и малыш» — кинофильм (2-дохи сери). 22.40 — СССР-эй АН-ай гэшүүн-корреспондент В. Г. Афанасьев асуудалнуудта харюусана. 23.10 — Литвагай ССР-эй арадай артист В. Даунорас дуулаха. 23.40 — «Хүхэ нуур» — баримтата фильм (үнгэтэ). 23.50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время». 00.30 — Футболоор уласхоорондын нүхэрёhоной уулзалга. СССР-эй, Болгариин суглуулагдамал команданууд наадаха. Болгариhaa дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ).

ЧЕТВЕРГ, 25

«Орбита». 16.45 — «Смок и малыш» — кинофильм (3-дахи сери). 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө» КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь В. Ф. Лысов үгэ хэлэхэ. 19.00 — Шэнэ hонин.

«Орбита». 19.10 — Хоккейгээр уласхоорондын уулзалга. СССР — Швеци. Швецhээ дамжуулагдаха (үнгэтэ). 19.45 — «Спортлото» наадалга (үнгэтэ). 20.00 — «Таанар энээниие хэжэ шадахат». Залуушуулай эрдэм, техникын талаар урлалгын бүхэсоюзна конкурс. 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — «Смок и малыш» — кинофильм (3-дахи сери). 22.30 — «Олон түмэнэй ленинскэ университет». «Эб найрамдал ба уласхоорондын хани харилсаанай түлөө улам саашаа тэмсэхэ программа». 23.05 — «Урданай ба мүнөөнэй дуунууд» (үнгэтэ). 23.50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.30 — «Шатарай hургуули» (үнгэтэ). 19.00 — Забhарлалга.

Улаан-Үдэ. 19.10 — «Анатолий Карпов» — киноочерк. 19.30 — Үхибүүдтэ — «Страна веснушек». 19.55 — Телевизионно hонин. 20.15 — Улаан-Үдын Железнодорожно районой уран hайханай бүлгэмүүдэй концерт.

ПЯТНИЦА, 26

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 16.25 — «Кинопанорама». 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Элүүр энхэ байлга» — тележурнал. 18.50 — Шэнэ hонин. 19.00 — Забhарлалга.

«Орбита». 19.10 — «Экрана — кинокомеди». «Девчата». 20.45 — «Наладчик» — баримтата фильм. 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — Кинопанорама. 22.50 — «Фронт Анголы» — телефильм (үнгэтэ). 23.50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время». 00.30 — Хоккей. СССР — Швеци.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — Телевизионно hонин. 19.20 — «Улаан-Үдэ». Хотын hонин. 20.00 — «Хүн ба байгаали».

СУББОТО, 27

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.00 — «Книжкины именины» — үхибүүдэй номой долоон хоног (үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — Мультфильм (үнгэтэ). 12.30 — Театрай уласхоорондын үдэр (үнгэтэ). 13.50 — Забhарлалга. 14.00 — «Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын дамжуулга. 14.30 — «Очевидное — невероятное» (үнгэтэ). 15.30 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 16.00 — «Казань» — баримтата фильм (үнгэтэ). 16.10 — Уласхоорондын байдал тухай «Правда» газетын политическэ шэнжэлэгшэ Ю. А. Жуков хөөрэнэ (үнгэтэ). 16.55 — «Назначаешься внучкой» — уран hайханай фильм (1-дэхи сери, үнгэтэ). 18.00 — «Время». 18.30 — «Хүн. Бүмбэрсэг дэлхэй. Замбуулин» (үнгэтэ). 19.00 — Забhарлалга. 19.10 — БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Станко Тодоровтой хөөрэлдөөн. 19.25 — «Хүгжэмтэ календарь» (үнгэтэ). 19.50 — «Асари ехэ амжалтануудай үе саг» — баримтата фильм. 21.00 — Шэнэ hонин. 21.10 — КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдаhан искусствын уран бэлигтэнэй концерт. (дабталга). 23.50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время». 00.30 — Боксоор СССР-эй чемпионат. Полуфинал (үнгэтэ).

ВОСКРЕСЕНИ, 28

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.15 — ССР Союзай Гүрэнэй академическэ Ехэ театрай 200 жэлэй ойдо. «Ромео ба Джульетта» — С. Прокофьевой балет (үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — «Танда, ажалай баатарнуудта!» «Трехгорная мануфактура» комбинадай хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаhан концерт (үнгэтэ). 12.50 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 13.50 — Забhарлалга. 14.00 — «Киногоор аяншалгын клуб» (үнгэтэ). 15.00 — «Би — таанарай нэгэн би» — баримтата фильм (үнгэтэ). 15.30 — «Байгаалиин харуулшад». hурагшадта «Байгаали хамгаалгын олимпиада». 16.15 — «Уласхоорондын hонин» (үнгэтэ). 16.45 — «Назначаешься внучкой» — кинофильм (2-дохи сери) 18.00 — «Время». 18.30 — «Танда, ажалай баатарнуудта» — концерт. 19.00 — Забhарлалга. 19.10 — «Хүдөөгэй час». 20.15 — Литературна хөөрэлдөөн. (үнгэтэ). 21.15 — Бокс. Свердловскhoo дамжуулагдаха (үнгэтэ). 22.15 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ).

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н.04423. Заказ № 0...